Tilaushinnat:

Kolmepäiväinen:

Kaupungissa:	Postissa:
1/1 v. 4: —.	5: 70.
3/4 „ 3: 25.	— —
1/2 „ 2: 50.	3: 41.
1/4 „ 1: 50.	— —
1 kuuk. —: 65.	—: 55.

Venäjällä 1/1 v. 2 rpl. 50 kp. Amerikassa 1/1 v. 2 doll.
Postissa tilatessa tulee lisäksi kuitista 10 p.
Yksityisnumerot 10 p.

UUSI

SAVO.

3-päiv. painos.

Ilmoitushinnat:
pienen rivin alalta 22 p. edellä ja 15 p. jälk. tekstin
Pitempiaikaisista alennusta.
Kuolonilmoitukset 2: 50:—4: —, kihlaus-, vihkimä- ja syntymä-ilmoitukset 1 m. 50 p.
Vaihtoilmoituksia välitetään kaikkiin lehtiin.
Ilmoitukset, jotka halutaan seuraavan päivän lehteen, ovat ennen klo 6 edellisenä iltana jätettävät konttooriin.

№ 123 Kuopiossa, Torstaina 23 päivänä Lokakuuta. **1902.**

Ilmestysaika: Joka arki *tiistai*, *torstai* ja *lauvantai* klo 12 päivällä. — Kaupungissa lehti saadaan useista jakopaikoista sekä kotiin kannettuna.
Konttori: Kuninkaankatu tont. n:o 99. (Osakeyhtiö Kuopion Uusi Kirjapaino.) Telefooni n:o 44.

Vastaava toimittaja: P. Brofeldt.
Toimituspaikka: Pohjoisvuorikatu N:o 17.
Telefooni N:o 29.

5 10 15 20 25 30 35
Tällä mitalla voi ilmoituksen lähettäjä määrätä sen suuruuden.
Satunnaisia ilmoituksia tulee maksun seurata mukana.

U. Savon Toimitukselle
ovat osotettavat kaikki semmoiset *kirjotukset* ja *uutiset*, jotka aijotaan toimituksen tekstiosastoon ja

U. Savon Konttorille
kaikki *ilmotukset*, joista menee maksu ja jotka tulevat ilmoitusosastoon, kuin myöskin kaikki sanomalehden *tilausasiat*.

U. Savon toimisto on rouva *Ungernin* talossa Snellmanin puiston varrella ja **U. Savon konttori** *Kuopion Uuden Kirjapainon* konttorissa, jossa vastaan otetaan lehteen tulevat ilmotukset.

U. Savoa
jaetaan ja yksityisnumeroita myydään seuraavissa paikoissa:
Lehden konttorissa, S. Kastegrénin kirjakaupassa, P. Heikkisen leipuriliikkeessä, Aug. Hyvärisen perill., P. Pirisen, Edv. Soinisen, H. Keijosen, Lappalaisen, H. Väliahon, Fr. Koistisen, Laanasen, Tapanisen, Kansalliskaupan ja Torpströmin kauppapuodeissa.

Uusi
Ruumiskirstu-kauppa.
Parhaita ja huokeita ruumiskirstuja, koti- ja ulkomaalaisilla koristeilla saa puuseppä
P. J. Savolaiselta.
Etelä Vuorikatu tonttu n:o 36, Kievarin vastapäätä.

Kirkollisia ilmoituksia.

22 sunnunt. Kolminaisuudesta saarnaa
Tuomiokirkossa:
Suomal. puolip. saarn. klo 8 past. Mennander.
2:nen suomal. puolip. saarn klo 10 pastori Jauhiainen.
Ruotf. puolip. saarn. klo 1/2 past. Jauhiainen.
Iltasaarna klo 5 past. Mustakallio.
Rippi on.
Rippikirjoitus lauwantaina klo 3, rippisaarna klo 5 past. Mustakallio.
Raamatunselitys keskiwiikkona 29 päiwänä lokakuuta kello 6 i.-p. past. Jauhiainen.

Kaupungin seurakunnasta.
Kuolleita:
Koneenkuljettaja Josef Tistel 55 w. 9 k. 25 p., Räätälin t:r Pellerwo Miettinen 3 w. 2 k. 7 p., Makasiinimiehen w:o Jenny Amanda Wäänänen.

Awioliittoon kuulutetut:
Työm. p:a Eero Johannes Juslin ja hewosm. t:r Ewa Sofia Hoffren, Rautatienpalwelia leskim. Juho Petter Pennanen ja Palw. Rosa Maria Jokelainen, Möktil. leskim. Risto Ruotsalainen Pappilasta n:o 5 ja Palwelia Kustaawa Rautiainen, Työm. Juhani Jansson ja Palwelia Wilhelmina Saastamoinen, Kartanonomist. leskim. Taawetti Soininen ja Palw. Reetta Immonen.

Muuttokirjoja pyytäwät:
Työm Kalle Juho Hywärinen perh. Lapinlahdelle, Työm. Pekka Wartiainen perh. Wiipuriin, Puusepän ulosopp. Kalle Räisänen Wiipuriin, Palw. Selma Sofia Antikainen Kaawille, Palw. Rosa Maria Antikainen Iisalmeen. Palw. Matilda Antikainen Pieksämäelle, Palw. Maria Wilhelmina Halonen Helsinkiin, Palw. Hilma Johanna Lapwetelainen Hausjärwelle, Palw. Kristiina Kärkkäinen Poriin.

Maaseurakunnasta.
Kuolleita:
Taloll. p:a Aksel Piispanen 7 w. 1 k. 3 p., Loisen t:r Hilda Hywärinen 2 w. 9 k. 22 p., Loisen t:r Anna Ruotsalainen 6 w. 6 p., Kylänlopp. Maria Stiina Matilainen 71 w. 7 k. 4 p, Loisen w:o Ewa Taskinen 70 w. 6 k. 3 p., Mäkit. p. August Eeti Happonen 4 w. 5 k. 8 p., Taloll. p. Otto Wilhelm Miettinen 7 w. 11 k 12 p., Loism. Sakari Wartiainen, Lois. l. Anna Pekkarinen.

Awioliittoon kuulutetut:
Suutari Juho Taawetti Pirskanen Enonlahti n:o 4 ja Taloll. t:r Johanna Tuomainen Enonlahti n:o 6. Mökkil. p. Juho Pekka Wäätäinen ja Palw. Anna Helena Pitkänen mol. Pappilasta n:o 9, Torpp p. August Tolwanen Maaningan Wenäjän saar. ja Palw Ida Maria Konttinen Niuwanniemi, Torpp. p:a Taawetti Wenäläinen Karttulan Tallusk. n:o 10 ja Sairaanhoitajatar Ester Kolehmainen Niuwanniemi, Renki Wille Holpainen ja Palw. Johanna Karwinen mol. Riistawedeltä n:o 17.

Muuttokirjaa pyytää:
Loisen t:r Kustaawa Laukkanen Hämeenlinnaan, Loism. Taawetti Pitkänen Nilsiään, Karjakkokoul. opp. Maria Elisabeth Karppinen Karttulaan, Karjakkokoul. opp. Ida Maria Waronen Ruowedelle, Lois Ewa Karoliina Mäklin Helsinkiin, Loif. p:a August Laitinen Iisalmeen, Renki Mikko Jauhiainen Pielawedelle, Taloll. Antti Albin Turunen perheineen Tuusniemelle

Kuolleita.

Surulla ilmoitetaan että rakas äitimme, talon emäntä
Anna Reeta Jauhiainen
rauhallisesti vaipui kuoleman uneen Pielaveden Säviä Saksan talossa 19 p:nä Lokakuuta 1902, 80 vuoden, 7 kuuk. ja 25 p:vän vanhana Häntä surulla kaipaa 3 poikaa, 3 tytärtä ja 23 lasten lasta, sekä sangen lukuisa joukko sukulaisia ja ystäviä.
Lapset.

Kokouksia.

Kuulutus.
Asianomaisille asiallisille ilmoitetaan täten, että Kuopion maaseurakunnan uusi hautausmaa, sijaitseva mainitun maaseurakunnan kirkkoherran virkatalon tiluksilla, tulee pakkoluovutettavaksi ensitulevan marraskuun 11 päivänä klo 11 e. pp., jolloin kokous pidetään torppari Kalle Väätäisen asunnossa Saarijärven mökissä.
Samalla kutsutaan kaikki tuntemattomat oikeudenomistajat, jotka tahtovat tehdä korvausvaatimuksia, kokoukseen oikeuttansa valvomaan. Kuopiossa, 17 p:nä Lokakuuta 1902.
Pakkoluovutuslautakunnan puolesta:
Sigurd Rosenberg.

Pohjois-Savon kansanopistoseuran
vuosikokous
pidetään avajaistilaisuudessa kansanopistolla 3 p:nä marraskuuta klo 12.
Johtokunta.

Suomalainen Seura
kokoontuu *illanviettoon* Näytelmähuoneelle torstaina t. k. 23 p:nä klo 7 1/2 illalla.

Ilmoituksia.

Falck & Rosberg.
Lakiasiaintoimisto
— Viipuri. —
Braahenkatu 10.
☞ *Matkustavat maaseudulle.*

Kaupunginviskaali, varatuomari
Oskar Laurila
ajaa *laki-* y. m. *asioita.* Tavataan Raatimies Ruthqvist'in luona.

Pohjoismaiden Osake-Pankki
kauppaa- ja teollisuutta varten.
Omia varoja 14,300,000 mr:kaa.
Toimittaa Kuopion konttorinsa kautta kaikenlaisia pankkiliikkeesen kuuluvia asioita.

Varatuomari **Carl H. E. Borg'in**
lakiasiaintoimisto ✳ Kuopiossa.
Kauppaneuvos Isak Löfin talossa, Kauppatorin varrella. Telefooni n:o 236.

Steinvay & Sons.
Schiedmayer.
Ibach.
Becker.
Vestermayer.
Feurich.
Schwechten.
Steingraeber.
Francke.
Vinkelmann.
Schimmel.
Veldig y. m.
—„—
Mason & Hamlin.
Carpenter.
Hofberg.
Östlind & Almqvist
Andersson.
Schiedmayer.

R. E. VESTERLUNDIN
PIAANOMAKASIINI
HELSINKI, P. Esplanaatikatu N:o 7.
Aina hyvin runsas varasto komeita
Flyygeleitä ja **Pianiinoja**
ulkomaan etevimmiltä toiminimiltä.
Huom.! Useimmat ovat omia valitsemiani tehtaista.
☞ Erinomaisia pianiinoja 5 vuoden takauksella Smk:sta 760: — käteisesti maksettaessa. — Hyvät ehdot ostettaissa vähittäismaksulla.
Erittäin kauniita **Harmoonioita** sekä Amerikkalaisista, Saksalaisista että Ruotsalaisista tehtaista. Runsaasti kuvitettu luettelo ilmaiseksi.
R. E. Vesterlund, Helsink. P. Esplk. N:o 7.
Asiamiehet Kuopiossa: Neiti Fima Moldakoff ja Herra A. A. Pekuri.
(S. S. I. 16,555.)

Sokeain
valmistamia useamman lajisia neulotuita ja koukutuita
villaisia naisten käsiteoksia
sekä myöskin ***paperi- matka-*** y. m. ***koreja*** ja ***harjoja*** myydään kohtuullisiin hintoihin neiti **A. Lindroosin** kaupassa kauppatorin varrella ja
Sokeainkoululla.

Halutaan ostaa
Pellavia ja Hamppuja
paljottain ja vähittäin. Lähettäkää näytteitä halvinten hintavaatimusten kanssa.
Suomen Köysitehdas,
Kokkola.

Polttakaa
Klubb N:o 1, Beirutski
ja äsken kauppaan laskettu
SAIMA.

Vakuuttakaa kotimaisessa yhtiössä!
Suomen
Merivakuutus
Osakeyhtiön
(pääkonttoori Helsingissä), asiamies Kuopiossa
E. J. Koponen.

Talvea varten nyt saapunut
suuri varasto
Puku-, Palttoo-
ja
Turkki-tavaraa
uusin muoti.
O. H. Turunen.
Räätäliliike & Kangaskauppa.

Auk. Nuutinen,
kansak. opettaja Kuopiossa,
tarjoutuu toimittamaan asioita täkäläisissä virastoissa niihin jättämään ja ulosottamaan asiapapereita, rahalähetyksiä nostamaan, eläkkeitä y. m. ehkä myönnettäviä varoja.

V. P. K:n soitto- ja laulukunta
antaa
KONSERTIN
Teaatterihuoneella lauvantaina t. k. 25 p:nä.
Lähemmin lauvantain lehdessä.

TEAATTERI
KUOPIOSSA.
Sunnuntaina tk. 26 p:nä klo 8 i. p. ensimäisen ja viimeisen kerran
KOTI.
Näytelmä 4 näytöks kirj. Herman Sudermann.
Magda Rouva *Lodenius Lindlöf.*
Lippuja myydään joka päivä Minna Canthin perill. lankakaupassa sekä näytäntöpäivinä teaatterilla.
Seuraava näytäntö keskiviikkona t. k. 29 p:nä.
John Lindlöf.

Leppävirralle, Taipaleesen, Tahkorantaan, Rantasalmelle, Savonlinnaan, Puumalaan, Lappeenrantaan ja Viipuriin
lähtee
höyrylaiva
„ILMARI"
joka lauvantai kello 4 e. pp.

Bakteerit meijerissä ja keittiössä.

Bakteereja mainittaessa johtuwat useat ajattelemaan yksistään noita tuhoawia tartuntatauteja. Niitä koskewat tutkimukset owatkin olleet niin jännittäwiä sekä selwittäneet niin mieltäkiinnittäwiä seikkoja, että yleisöltä on saattanut miltei jäädä unohduksiin tautibakteerien olewan wain pieni osa bakteereista. Ihmisruumiin ulkopuolellakin on kaikkialla luonnossa niiden moninaisia muotoja, ihmiselle milloin hyödyllisiä, milloin wahingollisia, milloin merkityksettömiä.

Kaikkialla ne owot hywin lukuisia. On laskettu että kesälämpöisessä „puhtaassa" ilmassa on noin 500 bakteeria kuutiometrissä ilmaa, kaupunkipaikoissa paljoa enemmänkin. Mullassa niitä on wieläkin suurempi määrä, aina miljoonaan basilliin yhtä grammaa kohti maata. Bakteereja on wielä wedessä, jäässä, waatteissa, sisälmyksissä ym. Ja lopulta niitä on kaikissa rawintoaineissamme.

Näihin wiimeiseksi mainittuihin on tarkoituksemme tässä rajoittua.

Monet niistä muuttawat rawintoaineet ihmiselle soweliaammiksi ja mieluisemmiksi, jota wastoin toiset turmelewat ne ja tekewät ne syötäwäksi kelpaamattomiksi. Jos alamme tutkimuksemme meijerissä, on meillä tilaisuus heti alussa tutustua hywään esimerkkiin näiden eri arwoisten bakteerien waikutuksesta. Sellaisen esimerkin tarjoaa nimittäin maito. Terween lehmän maito on muodostuessaan aiwan bakteeritonta, mutta jo maitotiehyeissä siihen saattaa sekoittua bakteereja. Tarkkoja warokeinoja käyttämällä on onnistunut saada lypsetyksi aiwan puhdasta maitoa, mutta tawallisissa oloissa lypsetty maito sisältää jo karjopihasta päästessään bakteereja suuret määrät. Yksi näistä lajeista, tahi paremmin lajiryhmistä on hapanmaito bakteeri, 2,000:n suurennuksessa ne näyttäwät pieniltä, nauhoiksi yhtyneiltä helmiltä. Jos maitoa on hoidettu hywin, pääsewät nämä hapatusbakteerit woitolle kaikista muista, ja maidosta tulee hywää hapanmaitoa. Eräs toinen laji, joka on harwinaisempi, saattaa maidon käymään pitkäksi piimäksi. Mutta useimmat muut bakteerit turmelewat maidon. Hywin kiusallinen on myrtymisbakteeri, joka myrryttää maidon katkeraksi; toiset tekewät maidon pahanhajuiseksi tahi wärilliseksi. Näitten tuhoamisen woi kuitenkin kerrassaan estää sangen yksinkertaisella toimenpiteellä: maitohuoneessa wallitkoon ehdoton siisteys, ja lämpö pidettäköön alhaisena. Bakteerit eiwät näet woi enetä lämpöasteella, joka on niille sopimaton, ja siinä suhteessa ne owat ylen herkkiä, 4:jän tunnin kuluessa saattaa maidon bakteerimäärä kohota 215 kertaiseksi, jos lämpö on 34 astetta, mutta ainoastaan 8-kertaiseksi, jos on 12° lämpö. Ja jos on + 5°, eiwät bakteerit enene ensinkään. Ankarampia keinoja täytyy käyttää waarallista keuhkotautibasillia wastaan, jonka usein on huomattu siirtyneen lehmästä maitoon. Maito on keitettäwä 85° lämpöiseksi, jolloin keuhkobasilli kuolee. Jos halutaan saada aiwan bakteeritonta maitoa, täytyy erityisillä kokeilla keittää kauan 100 asteen lämmössä. Sillä tawoin walmistetaan esim. Norjassa säilykemaitoa, joka on aiwan bakteeritonta.

Juustoa walmistettaessa maidosta tulee tietää, mitä eri bakteereja maito sattuu sisältämään. Sitä warten asetetaan maidosta koesa 40 asteen lämpöön. Eri bakteerit rehoittawat silloin suuremmiksi täpliksi, joitten wäristä ja muodosta bakteeri woidaan määrätä paljainkin silmin, mikä on tarpeellista. On näet monta eri bakteerilajia, jotka yhdessä saattawat juuston kypsymään. Maitohappo-bakteerit käyttäwät juustossa olewan maitohapon sangen lyhyessä ajassa. Mutta juustoaine muuttuu hywin hitaasti ja wasta sen muuttuessa muodostuwat nuo juustolle omituiset makulajit. Eri juustolajien ominaisuudet merkitsewät, että eri bakteerilajeja on ollut toimessa. Niinpä esim. Roquefort-juusto saa mädäntyneen näkönsä ja makunsa eräästä homesienestä, jota siihen warta wasten istutetaan. Norjalainen Johan Olsen on tutkinut juustobakteerien waikutusta ja onnistunut tehdä niiden puhdaswiljelyksiä, s. o. wiljellä niitä kutakin erikseen sekä näiden wiljelysten awulla tieteellisesti osoittaa juustonwalmistuksen tapahtumat.

Toinen ihmiselle hywin tärkeä bakteeri-käyminen tapahtuu leiwänwalmistuksessa. Kun leipoessa taikina saatetaan käymään tahi happanemaan, on siinäkin käytetty pieniä eläwiä olentoja, nimittäin hiiwasieniä ja hapanbakteereja. Ero on pääasiassa siinä, että hiiwassa owat hiiwasienet ehdottomasti woitolla, hapatuksessa taas hapanbakteerit. Nämä olennot synnyttäwät määrätyitä muutoksia taikinassa. Hiiwasieni muodostaa alkoholia, jota siis on hywin pieni määrä leiwässä, hapanbakteerit tuottawat maito-, woi- ja etikkahappoa. Nämä eri aineet tekewät leiwän maukkaaksi, ja on meidän siis pidettäwä näitä olentoja yhtä hyödyllisinä kuin hapanmaito- tai juustobakteereja.

Tähän saakka olemme puhuneet ihmiselle hyödyllisistä lajeista; siirrymme nyt niihin jotka owat wahingollisia. Jo aikoja ennen, kuin bakteereja opittiin tuntemaan, oli käytännön kautta keksitty keinoja niiden tuottamia wahingollisia waikutuksia wastaan. Nyt, kun syylliset tunnetaan, on woitu parantaa keinoja sekä keksiä uusia. Etupäässä torjutaan näillä keinoilla noita monia mädäntymisbakteereja, jotka häwittäwät ruokawarojamme, sekä eräitä basilleja, jotka synnyttäwät ruokiin myrkyllisiä aineita. Seuraawassa mainitsemme lyhyesti tärkeimmät näistä keinoista.

Ikiwanha säilytystapa on suolaaminen. Useimmat wahingolliset bakteerit kuolewat jo pienestäkin suolamäärästä. Ne, jotka eiwät kuole, owat enimmäkseen hyödyllisiä. Niinpä ne bakteerit, jotka eläwät sillitynnyrien suolaherassa, owat omiansa muuttamaan sillin maukkaaksi ja mureaksi.

Tawallisin keino tappaa bakteerit rawintoaineista on keittäminen. Kuitenkin on niin perinpohjainen keittäminen että kaikki bakteeri itiötkin kuolisiwat, kowin waiwaloista ja useille rawintoaineille wahingollista. Siksi usein tyydytään alempaan lämpömäärään, jossa kaikki täysikaswuiset basillit saawat surmansa.

Hywin usein woi hiiwasienen tai jonkun bakteerin kautta aikaansaada käymisen, jonka jälkeen käynyt aine woi torjua muut bakteerit. Mainitsemme muutamia esimerkkejä. Hapankaalin käymisen synnyttää bakteeri. Kun hapankaali on walmiiksi käynyt, ei siihen enää pysty mädätys eikä muut bakteerit. Sama on laita suolakurkkujen ja heikosti suolatun kalan. Nämä rawintoaineet joutuwat

Varatuomari **VILHELM ROTHEIN** Lakiasiaintoimisto ja asiainvälityskonttoori **Wiipurissa,** Katarinankadulla. Postikonttorin vastapäätä. Toimittaa lakiasioita kaikissa maamme oikeuksissa ja virastoissa.

N. Boman'in Höyrypuusepän-verstaan ja Huonekalutehtaan Turussa

edustaja huonekaluarkkitehti **K. Abrahamson** tavataan täällä Kestikievarissa torstaina tk. 23 p. ja perjantaina tk 24 p:nä, mukanaan piirustuksia ja hintaluetteloita huonekaluille, matoille, uutimille, akkunanvarjostimille, pöytäliinoille, sänkypeitoille y. m sekä malleja huonekalukankaille y. m.

Huom.! Toimittaa sisustuspiirustuksia ja tekee kustannusarvioita sekä vastaanottaa kaikkia ammattiin kuuluvia tilauksia.

Kansallis-Osake-Pankki.

Tila Syyskuun 30 p. 1902.

Vastaavaa:		Vastattavaa:	
Käteistä rahaa . . .	3,732,802: 23.	Osakepääoma . . .	6,000,000: —.
Ulkom. rahaa ja kuponkeja	362,647: 20.	Vararahastot	2,250,000: —.
Obligatsiooneja . . .	2,958,157: 09.	Voitto- ja tappio-tili	266,712: 44.
Kirjeenvaihtajia ulkomaalla	3,734,431: 60.	Korkoja ja provisiooneja	1,276,593: 01.
Ulkom. vekseleitä .	3,764,383: 30	Talletuksia	63,141,198: 84.
Kirjeenvaihtajia . .	15,497,250: 65.	Juokseva tili	4,672,274: 16.
Vekseleitä	22,683,829: 44.	Säästökassa tili . .	3,876,514: 79.
Kassakreditiivien saldo	14,317,062: 37.	Postilähetysvekseleitä	384,499: 22.
Lainoja	12,239,421: 06.	Kirjeenvaihtajia . .	764,079: 05.
Osakkeita	680,916: 50.	Kirjeenvaihtajia ulkomaalla	404,976: 11.
Pankkikiinteimistöt .	2,404.860: 78.	Nostamattomia jakoosia	6,012: —.
Irtaimisto	32,370: 15.	Eri tilejä	224,096: 18.
Eri tilejä	815,792: 31.	Perittyjä vekseleitä .	454,318: 94.
Palkkoja ja kulunkeja	497,350: 06.		
Smk.	83,721,274: 74.	Smk.	83,721,274: 74.

Helsinki, 20 p. Lokakuuta 1902.
Johtokunnan puolesta:
F. K. Nybom. Kaarlo Castrén.

Hallintoneuvoston puolesta:
Seb. Gripenberg. C. P. Solitander

Meijerskat huomatkaa!

Tarkastajan toimi »Etelä-Karttulan karjantarkastusyhdistyksessä on tämän kuun kuluessa haettavana allekirjoittaneen tykönä. Palkkaedut ovat 200 markkaa vuodelta, toimituspaikoissa vapaa-ylöspito ja ja vapaat kyydit. Karttulassa, Lokak. 19 p:nä 1902.

Otto Zimmerman.
Souru, Punnonmäki.

Leppävirran Nuorisoseura
toimeenpanee
ILTAMAN
omalla talollaan sunnuntaina 2 p:nä marraskuuta. Ohjelmassa on: torvisoittoa, laulua, puhe, esitelmä, runo, satu, näytelmäkappale „Postikonttorissa" ja yleinen tanssi.

eräiden bakteerien waikutuksesta käymiseen, jonka jälkeen ne saawat olla rauhassa muilta bakteereilta.

Tawallinen mädäntymisbakteeri ei enene alle 5 asteen lämpöisessä. Mädäntyminen siis estyy, jos esine säilytetään kylmemmässä paikassa. Sellaisia owat jäätkellarit, jäätkaapit ja yleensä jäätämiskeinot.

Puun palaessa syntyy antiseptisia aineita, jotka sawun mukana tunkewat soweliaasti ripustettuun lihakappaleeseen. Tällaisen sawustuksen kautta liha tulee bakteereille sopimattomaksi ja säilyy.

Wäkewät, bakteereja tappawat nesteet, kuten sprii; kiinteät aineet: boorihappo (lihalle), kalkki (munille), owat hywiä säilykeaineita.

Hywin wahwat sokeriliuokset riittäwät nekin esteeksi bakteereille, kuten esim. hedelmähillossa.

Näistä lyhyistä wiittauksista käynee selwille, että on paljo bakteereja, joista ihmisen talous hyötyy ja toisia, joista se kärsii. Muutamia lajeja tarwitsemme maidon hapattamiseksi, toisia juuston kypsyttämiseksi, wielä toisia leiwän walmistukseksi. Nämä owat hywäntekijöitämme. Toiselta puolen saamme alituisesti taistella niitä bakteereja wastaan, jotka rawintoaineitamme uhkaawat pilata.

Herman Stenberg.

Kuopio, 23 p. Lokak.

— **Kouluwiraston eläkekassan** johtokuntaan äänestiwät Kuopiossa olewat kassan osakkaat seuraawia: toht. A. Karsten 7 ja lehtori G Cygnaeus 7 ääntä. Komiteaan äänestettiin maist. B. Granit 12, lehtori W. Malin 12, prof. E. J. Mellberg 10, kollega J. Wilskman 10 ja kolleega F. R. Westlin 8 ääntä. Hajaääniä saiwat komiteaan lehtori Rancken 7, yliopett. Appelqwist 5, kuurom opett. Pesonen 6 ja kolleega O. Hallsten 4.

— **Erojaiskekkerit** pidettiin kaupunkilaisten puolesta eilen illalla paikkakunnalta poismuuttawalle pastori J. A. Mennanderille, joka siirtyy wankilansaarnaajaksi Oulun. Tilaisuudessa annettiin hra M:lle muistolahjaksi eräs saksalainen tieteellinen teos ja hopeiset lyntelijalat. Maist. Granit puhui hra M:lle seurakuntalaisten puolesta, nti L Wikman lausui tilaisuuteen sepittämänsä runon, nti Lignell esitti pianokappaleen, Nuorten Naisten Krist. Yhd. lauluseura lauloi ja leht. J. Kantele piti raamatunselityksen. Hra M. kiitti liikutettuna lahjoista.

— **Hankintahuutokaupassa** läänin wankilassa toissa pnä tehtiin seuraawalimmat tarjoukset: 1,200 kg kaurarypyniä à 39 p. kaupp. A. Kotilainen, 2,400 kg ohrarypyniä à 20,5 p. kaupp. E. Soininen, 1,600 kg herneitä à 25 p. sama, 110 hl perunoita à 6: 45 p. T. Airaksinen, 600 kg lanttuja à 7 p. sama, 5,300 kg suolattuja silakoita à 23,5 p. kaupp. E. Soininen, 1,500 kg tuoresta raawaanlihaa à 50 p. teurast. H. Tikkanen, 700 kg suolattua sianlihaa à 95 p. sama, 320 kg woita à 1: 99 p. kaupp. T. Airaksinen, 222 kg siirappia à 65 p. kaupp. A. Kotilainen, 1,300 kg suoloja à 4 p. sama, 3,500 kg paloöljyä à 15,5 sama, 17,000 kg ruisjauhoja à 17 p. sama, 13,000 kg ohrajauhoja à 21 p. sama, 300 syltä jekahalkoja à 10: 80 p. H. Parwiainen.

Kaikki tarjoukset hywäksyttiin.

— **Kauppatorilla** on wiime päiwinä ollut paljo lihatawaraa maaseudulta, kun teurastusaika on käsissä ja maalaisten on täytynyt huonon wuodentulon takia wähentää karjaansa. Liha on ollut huokeata. Raawasliha on maksanut koko elukalta 35 p., paistit 37 1/2—45 p. kilo, lammasliha 50—60 p., sianliha 90 p.—1 mk. kilo. Potatit 3: 50—4 mk. hl.

Meillä on sanottu wiennin Eteläsuomeen kallistuttaneen maalaistuotteita, mutta mitä ainakin lihatawaraan tulee, niin ei wienti muualle täältä ole wielä kowin wilkas, sillä hinnan eroitus on wielä melkoinen ainakin näin lokakuulla.

— **Talwi** näyttää tekewän tuloaan. Lunta on satanut siewäksi rekelikseksi. Jisalmen puolella owat matalat wedet jäässä, jonka tähden siellä on laiwaliike lakannut. Samoin on näilläkin seuduin lahdelmat ja matalammat wedet jäässä, mutta laiwaliikkeelle eiwät jäät wielä ole täällä esteitä pahempia tehneet, paitse Kronpohjissa ei Kosti ja Lempi enää jäiden takia käy. Kolmena yönä on täällä ollut kymmenkunta pakkaspykälää.

Kowin aikaiseen talwi tulee, jos ei enää leudompia säitä tule, mutta niitä odotetaan wielä.

— **Teurastushuoneen** wahtimestariksi on rahatoimikamari ottanut 62 hakijasta wuokraaja Wille Pöyhösen Kumpusaaresta.

— **Kaupungin kansakoulut**, joitten muutamat luokat owat tuhkarokon takia olleet sulettuna, owat nyt paitse yhtä luokkaa käynnissään.

— **Suomalainen Seura** kokoontuu tänään klo 1/2 8 ip.

Pieniä uutisia.

— **Lönnrotin patsaalle** on laskettu myös seuraawat seppeleet:

Lapinlahdelta. — Niin kauan kuin kansassa on rakkautta historiaansa, elämänsä muinaisuuteen, niin kauwan saattaa toiwoa sille tulewaisuutta.

Muisto maaninkalaisilta Elias Lönnrotille.

Elias Lönnrotille Pielisjärweläisiltä:

Jätti kantelon jälelle,
Soiton Suomelle sorean,
Kansalle ilon ikuisen,
Laulut suuret lapsillensa.

Terwehdys Tohmajärweltä. — Jouhkolan Metsäkyläläisiltä.

— **Ruotsissa** tuntuu wuosi tulleen wielä huonompi kuin meillä. Sikäläisissä sanomalehdissä näkyy tiheään kehoituksia hädänalaisten seutujen auttamiseksi. Siellä on waltio ottanut awun järjestyksen ja jakamisen huostaansa, se kerää ja toimittaa perille rahalahjoja, jokaisella rautatieasemalla otetaan wastaan ruoka- ja rehutawaroita, jotka ilmaiseksi rautateitse kuljetetaan määräpaikkoihin. Woitaisiinkohan meillä, mitä kuljetukseen rautateillä tulee, ehkä jossain määrin seurata esimerkkiä?

— **Maanmittarien palkat.** Maamme komissioonimaamittarit owat anoneet palkkaetujensa parantamista.

— **Palweluswäen wapaawiikko** kohta lähestyy. Raittiuden Ystäwät owat tätä tarkoitusta warten erityisesti toimittaneet kirjaset: Wapaawiikolla (wuorokeskustelu) à 10 p. ja Kolme esitelmää palwelijoille à 10 p. Näitä kirjasia olisi nyt kaikkien hywää harrastawien yhdistysten, isäntäwäen ym. kansalaisten runsaasti tilattawa ja lewitettämä palweluswäen keskuuteen, jotta edes jossain määrin turmiollisen wapaawiikon kurjuutta ehkäistäisiin. Kirjaset tilataan osoit. Raittiuden Ystäwät Helsinki, Eerikink. 3.

— **Ilmoitus** uusistä äkillisistä sairauden kohtauksista Kuopion kaupungissa lokakuun 13—20 päiwään jätetty Terweyshoitokunnalle: äkillinen watsa- ja suolikatarri 11, wesirokko 1, tuhkarokko 90, kurkkutauti 7, äkillinen keuhkokatarri 7, äkillinen niwelleini 1. Summa 117.

— **Päiwystäjälääkärinä** toimii lokak. 27 päiwään tohtori E. Forsten.

Yleisiä uutisia.

Yleinen 1893 wuoden hätäapurahasto.

Yleisessä kokouksessa, joka pidettiin Helsingissä lokak. 30 p:nä 1893, hywäksyttiin silloisen hätäaputoimen keskuskomitean tekemä ehdotus niitten warojen hoidosta, jotka jäiwät niistä hätäwaroista, mitkä oliwat karttuneet keskuskomitealle edellisten katowuosien synnyttämän hädän liewentämiseksi. Myöskin oli kokous siitä mieltä, että hätäaputoimien keskuskomitealla olisi päätöswalta mainittujen warojen hoidon suhteen. Hätäaputoimien keskuskomitea pyysi sen tähden waltiosäätyjen pankkiwaltuusmiehiä walitsemaan hoitokomitean, jonka tulisi pankkiwaltuusmiesten walwonnan alaisena hoitaa puheena olewia waroja, jotka kutsuttaisiin „1893 wuoden hätäapurahastoksi". Pankkiwaltuusmiehet sucstuiwatkin tähän anomukseen ja hywäksyiwät niinikään keskuskomitean ehdottamat määräykset hoitokomitean kokoonpanosta ja tehtäwistä.

Niitten määräysten mukaan, joita 1893 wuoden hätäapurahaston hoitokomitean tulee noudattaa, on hoitokomitean tehtäwiin kuulunut muun muassa, että se, kun maata tai jotakin suurempaa osaa siitä kohtaa kato, jonka seurauksien poistamiseksi yleisön apu on tarpeen, ryhtyy toimenpiteisiin yleisen kokouksen aikaansaamiseksi Helsingissä, jonka kokouksen tulee hädänalaisten auttamista warten walita hätäaputoimien keskuskomitea ja päättää rahaston käyttämisestä tai hoidosta tarpeen mukaan.

Tämän määräyksen johdosta ja kun oli tullut tietoja hallan tuhotöistä eri osissa maatamme, oli komitea kirjeissä wiime syysk. 24 p:ltä pyytänyt selwitystä tässä suhteessa kuwernöörinwiraston ilta Oulun, Waasan, Kuopion, Mikkelin ja Wiipurin lääneissä, joissa, komitean arwelun mukaan, wuoden huono sato tulisi saattamaan puutetta ja hätää wäestölle.

Wastauksiksi mainittuihin kirjeisiin on Oulun läänin kuwernöörin wirasto ilmoittanut, että sen mukaan, kuin silloin oli tunnettuna, melkein täydellinen katowuosi lienee tullut koko Kajaanin kihlakuntaan, Kuusamon, Taiwalkosken, Kuolajärwen, Kolarin, Turtolan, Ylitornion, Sodankylän ja Kittilän kunnin; että läänin muissakin osissa wäestön awustaminen uhkaawan hädän torjumiseksi käynee tarpeelliseksi; ja että läänin kuntain hätäapurahastossa on käytettäwänä 305,642 mk 75 p. sekä sen lisäksi läänin hätäapurahastossa 203,278 mk 98 p.

Waasan läänin kuwernöörin wirasto on kirjeessä tk. 13 p:ltä ilmoittanut, ettei se woi antaa muuta selwitystä kuin että sato Ilmajoen kihlakunnan kaikissa kunnissa on ollut huono, siten että rukiista on saatu keskimäärin 3:s tai 5:s jywä sekä että halla suurimmaksi osaksi on wahingoittanut ohran ja kauran. Niissä 45:sässä kunnassa, jotka kuuluwat läänin Pohjanmaan osaan, riittää sato wäestön elatukseksi koko wuoden mittaan 1:ssä kunnassa kewääseen asti 16:ssa kunnassa, puolen talwea 10:ssä ja jouluun asti taikka ei niinkään kauwan 18:ssa kunnassa, että karjan rehua koko talwen osaksi on saatu 35:ssä kunnassa, waan että sellaista rehua puuttuu 10:ssä kunnassa, niin että eläinten lukua täytyy wähentää aina neljäsosasta puoleen asti. Työansioita riittää koko wäestölle, siihen irtolaiswäestö luettuna, 10:ssä, ainoastaan tilallisilla 6:ssa, waan ei tilallisillekaan 29:ssä kunnassa. Läänin hätäapurahaston säästö nousee noin 475,000 markkaan.

Mikkelin läänin kuwernöörin kirje tk. 14 p:ltä osottaa, että wuoden wiljasato ei riitä wäestön elatukseksi, eikä tilallinen wäestö woi antaa työkansalle ja muulle tilattomalle wäestölle sen werran työansiota, että he siitä woisiwat saada elatuksensa, waan on heille muulla tawalla hankittawa työnansiota. Siten on laita etenkin Leiwonmäellä, Pieksämäellä, Jäppiläässä, Joroisissa, Heinäwedellä, Enonkoskella, Sawonrannalla, Kerimäellä, Säämingissä, Sulkawalla ja Anttolassa. Läänin hätäapurahaston warat nousewat noin 79,400 markkaan.

Kuopion läänin kuwernöörin ilmoittaa kirjeessä tk. 15 p:ltä, että kato näytää kohdanneen koko läänin suuremmassa tai wähemmässä määrässä. Läänin pohjois- ja itäosissa on se aiwan periopohjainen, länsi- ja eteläosissa osittainen. Woipi sanoa, että täydellinen kato on kohdannut Kiuruweden, Jisalmen, Rautawaaran, Nurmeksen, Kaawin ja Pielisjärwen kuntia, pohjoisosaa Nilsiän kunnasta sekä laajoja aloja Iisalmen ja Enon kunnissa, joissa kaikissa kunnissa siis on hätä odotettawana ja että ainoastaan wähäinen sato rukiista, ohrasta ja kaurasta on saatu läänin muissa kunnissa. Huonon wuodentulon tähden lienee hätää odotettawissa myöskin Keiteleen, Pielaweden, Lapinlahden, Juuan ja Liperin kunnissa, ei kuitenkaan semmoisessa laajuudessa kuin ensiksi luetelluissa kunnissa. — Läänin kuntain hätäapukassoilla on joku määrä säästöä.

Wiipurin läänin kuwernöörin wirasto ei ole lähettänyt komitean pyytämiä tiedonantoja, waikka asianomaisia esittelijöitä on wielä tk. 11 pnä tästä huomautettu.

Hankkimiensa tietojen nojalla on komitea katsonut toimenpiteitä uhkaawan hädän liewentämiseksi yleisönkin puolelta tarpeellisiksi. Tämän johdosto katsoi komitea welwollisuudekseensa jättää yleisön harkittawaksi, owatko sen hallussa olewat, yleisen hätäapurahaston käteiset warat, jotka nykyään nousewat lähes 250,000 markkaan, käytettäwät hädänalaisten awustamiseksi wai mitkä toimenpeteet mainitussa suhteessa woitaisiin katsoa tarpeen waatimiksi. Tässä tarkoituksessa oli komitea tk. 17 p:ksi kaupunginwaltuusmiesten istuntohuoneeseen kutsunut waltiosäätyjen pankkiwaltuusmiehet, kaikki ne henkilöt, jotka jäseninä, walitsijamiehinä tahi tilintarkastajina owat ottaneet osaa edellisten hätäaputoimien keskusmiteain toimintaan, maanwiljelyshallituksen jäsenet, waiwaishoidon tarkastajan, sanomalehtien toimittajia sekä yksityisiä henkilöitä, joidenka komitea tietää erittäin harrastawan tätä asiaa.

Otaksuen että kokous katsoo itsensä pätewäksi tekemään päätöksiä asiassa, jätti komitea kokouksen harkittawaksi ja päätettäwäksi:

1:o) Onko komitean hoitama 1893 wuoden hätäapurahasto käytettäwä tulossa olewan hädän liewentämiseksi ja onko hätäaputoimien keskuskomitea siitä tarkotusta warten asetettawa; sekä

2) mitkä muut toimenpiteet siinä suhteessa woitaisiin yleisön puolelta katsoa tarpeen waatimiksi.

Kun kokous oli julistanut itsensä pätewäksi sille esitetyistä asioista päätöstä tekemään, päätti kokous, että komitean hoitama 1893 wuoden rahasto on käytettäwä hädän liewentämiseksi ja että hätäaputoimien keskuskomitea tarkoitusta warten aseteteaan.

— **Suomen woinoteeraus.** Kysymys siitä, mitä tapaa olisi noudatettawa Suomen woinoteerausten laatimisessa, on, kuten tunnettu, jo jonkun aikaa ollut keskustelun alaisena. Nyttemmin on asia esitetty maanwiljelyshallituksessa eikä hallitus, otettuaan huomioon ne muistutukset, joita ehdotusta wastaan on tehty, ole katsonut sen antawan aihetta mihinkään toimenpiteeseen maanwiljelyshallituksen puolelta. Sen ohessa on maanwiljelyshallitus ottanut käsiteltäwäksi, waan ei wielä ratkaissut, kysymyksen onko maanwiljelyshallituksen woinoteerauksissa wiimeksi noudatettu tapa pysytettäwä waiko muutettawa, wai onko maanwiljelyshallituksen mahdollisesti kokonaan herettäwä woinoteerauksia antamasta, kun ne eiwät miltään taholta ole saaneet osakseen tunnustusta.

— **Waiwaishoidonneuwojaksi** kaakkoiseen piiriin on otettu fil. maist. Rolf Thesleff.

— **Sulut Saimaan kanawalla.** J.-S. S:ssa olleen töttä Saimaan kanawalla koskewan uutisen johdosta on eräs lähettäjä „Wiipuri" lehdessä huomauttanut, että toimitetuista laajennustöistä Saimaan kanawalla ei ole wastaawaa hyötyä niin kauwan kun sulut owat yhtä ahtaat kuin tähänkin asti.

J.-S. S. on asiasta kuulustanut erään luotettawan asiantuntijan mieltä. Hänen Wakaumuksensa mukaan eiwät sulut Saimaan kanawassa ole liian ahtaat lotjille, waikka joskus onkin sattunut, että kanawaan on pyrkinyt liian laajoja aluksia, joita ei woi laskea läpi kanawasta. Mutta sen sijaan owat kanawan sulukamarit hänenkin mielestään liian lyhyet, jonka wuoksi kanawasta ei woi kulkea suuremmat merilaiwat. Jotta tällaisten laiwojen kulku kanawassa kämisi mahdolliseksi, olisi sulkukamaria pitennettäwä noin kymmenen metriä.

— **Kunnalliswerojen rästit ulosottoon.** Sen 300 mkan suuruisen sakon suorituksesi, johon Mikkelin läänin kuwernööri tuomitsi Mikkelin kaupunkikunnan kutsuntatoimiston lisäjäsenten walitsemisen laiminlyömisestä on kaupunginwouti kirjoittanut ulosmittauksen hänen hallussaan olewat kaupungin kunnalliswero en rästit. Asiasta on rahatoimikamari lähettänyt kirjelmän kaupungin waltuustolle. — Mikk.

— **Toimenpide rautatierahtien alentamiseksi.** Kun Pellerwo-seuran tarkotus on maalaiswäestön, etenkin wähäwaraisten, taloudellisen waurastumisen edistäminen osuuskuntien kautta tapahtuwan yhteistoiminnan awulla, on seuran johtokunta keis. senaatille esittänyt, että kaikille heinäk. 10 p:nä 1901 annetun osuustoimintalain säätämässä järjestyksessä perustetuille ja toimiwille osuuskunnille, jotka omia jäseniään warten toimittawat joko siemen- tai syömäwiljan taikka karjanrehun yhteisostoja, myönnettäisiin oikeus lähemmin määrättäwään aikaan saakka Suomen waltionrautateillä rahditta tai alennetusta rahtimaksusta kulettaa ostamansa tawarat määräpaikkaan. Esityksensä tueksi huomauttaa johtokunta, että tällainen toimenpide, kuten kokemus jo on osottanut, lukuunottamatta sitä etua, jonka se tuottaa yhteisostoon suoranaisesti osallisille, olisi omiaan kaikkialla, missä sitä hywäksi käytettäisiin, yleensäkin tasoittamaan puheena olewien tärkeiden tarwetawaroiden hintoja. — Pellerwo.

— **Lönnrotin patsaan luoja Eemil Wikström** on wielä nuorekas mies, syntynyt 1864 Turussa. Hänen wanhempansa oliwat suomalaisia käsityöläisiä, ja on W. taidemaailman yleismaailmallisessa piirissä säilyttänyt palawan rakkautensa kaikkeen todellisesti suomalaiseen ja kansalliseen. Suomen mies hän on sekä kieleltään ja mieleltään. Jo warhain herättiwät hänen taiteelliset taipumuksensa huomiota. Kotikaupungin taiteenystäwät awustiwat wähäwaraista lahjakasta nuorta miestä, ja niin hän joutui suuren taiteilijan E. Helmerin oppilaaksi Wieniin. Täältä W. siirtyi Pariisiin, missä hän on itsenäisesti kehittynyt ja tarmokkaasti työskennellyt. Se tapa, jolla hän on suorittanut hänen tehtäwäkseen uskotut suuret työt, oikeuttaa hänelle kunniakkaan paikan Suomen taiteilijain riweissä.

Kirjallisuutta ja taidetta.

— **Teatteri.** John Lindlöfin ruotsi. teatteriseurue antaa täällä näytäntöjä ensi sunnuntaista. Ensimäisenä kappaleena näytellään Sudermannin etewä kappale **Koti**, jossa Magdan osaa esittää rwa Lodenius-Lindlöf.

— **Suomen sotalaitos** nimistä kuwateosta on ilmestynyt 2:nen wihko, sisältäen runsaasti kuwia Turun pataljoonasta ja sen olosta Wierumäen leirillä. Teos ilmestyy 10 wihkossa à 3: 75.

— **Työmiehen Illanwiettoa** on n:o 7 ilmestynyt.

— **Kanerwaa**, kaunokirjallista kansanlehteä on ilmestynyt 20:s numero.

— **Maamiestä** on ilmestynyt 21:nen numero.

— **Kyläkirjaston Kuwalehden** B-sarjan lokakuun numero on ilmestynyt.

— **Luonnon Ystäwä** n:o 10 on ilmestynyt.

— **Pyrkijä** numero 10 on ilmestynyt.

— **Peltomiestä** on ilmestynyt n:rot 8 ja 9.

Maasendulta.

Kunnallista.

— **Kunnalliset wirkamiehet.** Warsinaisessa syyskuntakokouksessa Hankasalmella walittiin seuraawaksi kolmeksi wuodeksi: kuntak. esimieheksi edelleen taloll. J. Hintikka; lautakunnan esimieheksi taloll. Matti Korhonen ja rahastonhoitajaksi kauppias K. Flyktman.

— **Kuntakokouksessa** Heinäwedellä tk. 18 p:nä oli käsiteltäwänä seuraawat asiat:

Ohjesääntö kunnan lääkärille hywäksyttiin.

Palokin kansak. johtokuntaan wuorollaan pois eroawain sijaan walittiin lautamies Antti Qwintus ja rouwa Hanna Qwintus.

Sarwikummun maantien rakennuslautakunta määrättiin sanotulla tiellä olewain jokien yli rakennettawat sillat torjoomaan tehtäwiksi urakkahuutokaupalla ja on niistä tehdyt waatimukset esitettäwät kuntakokouksen hywäksyttäwäksi.

Työmiehen tyttärelle Aina Mutikaiselle luwattiin koulun käytiapua 50 mk, joka hänen on takaisin maksettawa sitte, kun hän saa wiran.

Kunnan werorästit päätettiin ensi marrask. kuluttua ulosoton kautta sisään haettawaksi.

Syrkylin siltaa urakoitsijalta wastaan ottamaan walittiin kunnallislautakunta.

— **Pohjois-Sawon kansanopistoon** on tähän asti hakenut 30 oppilasta, melkein kaikki kansakoulun läpikäyneitä. Kaikki owat saaneet kutsun opistoon. Tilaisuutta hakemiseen eli ilmoittautumiseen on wielä awajaispäiwään asti, marraskuun 3 p:wään. — Muutamia sekä 50 markan että 30 markan stipendejä, jotka on opistolle warattu katowuoden tautta, on wielä haettawana. Erittäinkin maamiesosastolle on niitä säästetty. — On ymmärrettäwää, että maakuntaa kohdannut kato on, kuten tietoommekin on tullut, monelta kerrassaan ehkäissyt pääsyn opistoon. Siellä täällä on kuitenkin sellaisiakin kotia, jotka kadosta huolimatta woiwat uhrata nuoren wäkensä hywäksi 150 markkaa, jolla rahalla woi kansanopistossa tulla toimeen koko talwen. Näiden kotien asiaksi jätetään nyt katowuonna kansannuorison tasaisen kehityksen ja siis kansan tulewaisuuden walwominen. Sillä se on huonona aikana wähintäin yhtä tärkeä kuin hywänä. Ja nyt jos milloinkaan on tarpeen että „kansa saisi sydämen työtä tehdäksensä".

— **Kirkkokokouksessa** Maaningalla wiime sunnuntaina, jossa oli puheenjohtajana Lapinlahden rowasti J. Österbladh, käsiteltiin Pöljän ja Hamulan kylien eroittamisesta uuteen seurakuntaan, jolle kirkkoa aijotaan Siilinjärwen seutuwille. Asiasta syntyi wilkas keskustelu, oli mm. sellaisiakin puhujia, jotka kokonaan kielsiwät näiden kylien eroittamista. Päätöksesi tuli että mainittujen kylien eroittamiseen uuteen seurakuntaan suostutaan, paitsi että Hamulan kyläsä tilaosia numeroista 2, 4, 6 ja 8 jätettäisiin kuulumaan Maaningan seurakuntaan, joiden olosuhteetkin jo niin määräämät.

— **Hätäaputyöt.** Sen suuren hädän poistamiseksi, joka on kohdannut asukkaita Nilsiän Suojärwenkin kyläsä ja jottei asukkaat sielläkään tahtoisi syöksyä toimettomina epätoiwoon ja toisten niskoille elätettäwiksi, waikka luonto tekeekin suuria waikeuksia, owat Suo-

Saima
Saima
Saima
Saima
Saima

Ken kerran on polttanut *Saima-paperossia*, ei enää luovu siitä.

P. C. Rettig ja kumpp.
Turku.

Ylänne- ja Tiilikanjärwien rantamaiden omistajat kääntyneet anomuksellaan läänin hra kuwernöörin puoleen saada hätäaputyönä kaiwettawiksi mainitut järwet sekä suot siellä ojitetuiksi, sillä muutoin sanowat walittajat olewansa perikadon partaalla. Maanwiljelysinsinööri von Fieandt on toimittanut siellä jo tutkimuksen ja lausuntonsa mukaan tulisi työhanke olemaan hywin kannattawa ja tuottamaan siten paikkakunnalle kauniita wiljakenttiä.

— **Kustannusarwio** kahden tiesuunnan muutoksesta rakennettawaksi ehdotetulle Kolin kylätielle Juuan pitäjässä tekee 3,255: 97 p.

— **Lauttauskokous** Lauttaussäännön tarkastamista ja ehdotuksen tekemistä warten uudeksi säännöksi metsäntuotteiden lauttaamista warten Pielisjoella pitää insinööri Karl Hahl yleisen kokouksen tk. 29 p:nä klo 12 p. Joensuun kaupungin majatalossa ja sanotun kuun 31 pnä Enon pitäjään kirkonkylän majatalossa klo 10 ap.

— **Maakirjan oikaisukokousta** on pidetty Kuopion pitäjässä tk. 21—23 pnä. Tilojen nimiä on uusittu ja muutettu, tiloja siirretty toisiin kyliin, uusia kyliä muodostettu jne.

— **Kirkkokokouksessa** Jisalmella tk. 12 p:nä luettiin kirkollisten kassain tilit ja tilintarkastajain lausunto. Kun kassain welkoja ei oltu lyhennetty 10 prosi., niinkuin kirkkokokouksen päätös määrää, oliwat tilintarkastajat siitä huomauttaneet, waan kokous katowuoden tähden myönsi ajan pitennystä welkain lyhennyksille ensi wuoteen.

Kirkkotarhan kiwiaita päätettiin siirtää pitkin maantien siwua, niin että kirkko tulee kokonaan aitauksen sisään paitsi sakastin peräseinä. Myös päätettiin suurentaa kirkkopermantoa, ottamalla pappilan pellosta lisämaata ja sijaan tehdään pappilalle uutta peltoa.

Wanhan ja uuden hautausmaan rajalle päätettiin teettää läpikäytäwä ullakko hautaustoimituksia warten. Näitä töitä toimeenpanemaan walittiin toimikunta.

Kysymys toisen kappalaisen hyyrirahoista lykkäytyi, kun toimikunnan lausunto ei ollut wielä saapunut.

Kirkon tarkastusmiesten esityksestä päätettiin kirkon katto terwata ensi kewäänä.

Kun talwiaikoina ehtoolliswieraita on ylen wähän, pidettiin sopiwana että ehtoollista talwikuukausina pidetään ainoastaan kerran kuukaudessa sekä muutamina juhlapäiwinä, joista ajoista seurakunnalle edeltäpäin tieto annetaan. — Salm.

— **Osuustoiminta Lapinlahdella.** Sunnuntaina tk. 12 p:nä oli Lapinlahden kirkolla kokous, jossa päätettiin kirkonkylään perustaa koko pitäjään yhteinen osuuskauppa. Sääntöehdotuksen oliwat laatineet taloll. P. Tikkanen ja J. Jääskeläinen sekä opett. A. J. Wäänänen. Se hywäksyttiin parilla pienellä muutoksella. Samassa tilaisuudessa piti agronomi J. G. Lagus esitelmän osuustoiminnasta ja osuuskaupoista.

Osuuskaupan perustajat walitsiwat wältaikaisen hallituksen, johon tuliwat kapteeni U. Stenbäck, asemapäällikkö Simelius, prowisori Kiiskinen ja maanwiljelijät P. Tikkanen, J. Jääskeläinen sekä Otto Räsänen.

Ensi työnä on säännöille wahwistuksen haku sekä kaupparekisteriin merkitseminen. Sen jälkeen awataan kauppa. Toiwottawasti liike pääsee alkamaan wiimeistään 1 p. tammikuuta.

Osuusmaksu on 15 mk., joka maksetaan siten, että jäseneksi ruwetessa maksetaan 5 mk., seuraawana kalenteriwuotena 5 mk. ja wiimeinen 5 mk. wiiden wuoden kuluessa 1 m. wuodessa. Sitä paitsi kuuluu kuhunkin osuuteen wielä 25 markan takaus. Jos otaksutaan, että saadaan waikkapa 1,000 osuutta kaupaksi liikkeen alkuun, niin wastaa se jo kaikkiaan 40,000 markan pääomaa, ja sillä pääsee jo lähtemään. Osuusmaksuista jaetaan korkeintaan 6 % korko. Loput woitosta jaetaan osuustunnan jäsenille. Nekin, jotka eiwät ole jäseniä, saawat puoli woittoa, jos sitten rupeawat jäseniksi. — Salm.

— **Olkaa warowaisia** käyttäessänne eläinten rehuna riihessä käyttämätöntä rukiin tahi ohran olkea. Onhan wanhastaan tunnettua että siitä rawinnosta eläimet sairastuwat, jopa kuolewatkin, erittäinkin, jos jäiwät yksipuolisesti sen ruuan waraan pitemmiksi aikoja.

Myrkyisyys niistä häiwää riihessä kuiwaamalla taikka myöskin kiehauttamalla wedessä muuripadassa ja toinen tahi toinen niille olisi warowaisuuden wuoksi ehdottomasti tehtäwä. Sopiihan

niitä, silpuiksi leikattuna, käyttää kiehuwassa wedessä lehmille niinkuin hewosillekin antamista warten. Aina on parempi katsoa kuin katua. Turmiollisia seurauksia on jo nyt kuulunut. — K. L.

— **Nilsiän Pajujärweltä.** Se, joka ei ole naillä mailla liikkunut, luulee että täällä ei asusta muut kuin sudet ja karhut, waan siinä suuresti erehtyy. Täällä asuu kaksijalkaisia ihmisiä niinkuin muuallakin ja maisemat owat oikeita alppimaisemia. Ihmisilläkin on kaikellaisia hywiä harrastuksia ja hommia, jotka todistawat, että eteenpäin on aikomus täälläkin pyrkiä, jos kohta nyt ollaankin hiukan jälempänä muista. Kansakoulukin on jo ollut työskentelemässä muutamia wuosia seutukunnallamme, waikka kohta hyyrihuoneissa tähän asti, waan nyt wiime kuun 29 p:nä wihittiin oma koulutalo tarkoitukseensa. Rukouksen ja puheen piti rowasti J. Th. Dahlström. Seutukuntalaisia oli kokoontunut runsaasti juhlatilaisuuteen. Läsnä oli myös kansakoulujen tarkastaja O. Lindström, joka sisältörikkaassa puheessaan selwitti kansakoulun merkityksestä ja kehoitti kaikkia lasten wanhempia ja holhoojia tuomaan lapsensa oikealla ajalla kouluun, onnitteli pajujärweläisiä sen edistysaskeleen johdosta, minkä he tarkoituksen mukaisen oman kouluhuoneuston walmistamisen kautta oliwat saawuttaneet. Toimituksen jälkeen oliwat johtokunnan jäsenet hommanneet yhteisen päiwällisen, jossa tilaisuudessa kunniawieraina oliwat myös wanhukset Juho ja Taawetti Lukkarinen. Edellinen näistä, Juho Lukkarinen oli lahjoittanut 2,000 mk köyhien kansakoululasten awustamiseksi Pajujärwellä ja jälkimäinen Taawetti L. antanut kansakoulun tarpeeksi maan ilmaiseksi siewällä mäen kunnaalla. Molemmat he owat wanhoja miehiä, waan näillä teoillaan owat he näyttäneet mitä miehiä he owat kansan edistyspyrinnöissä. Tämä on wielä sitä kauniimpaa, kun tietää, että molemmat owat panneet renkiydellään kartuttamat waransa tällaiseen tarkoitukseen. Kumpikin owat he alkaneet uransa käskyläispoikana ja sitte olleet renkinä ja kartuttaneet warojaan suurella tarkkuudella ja owatkin nyt tawallisen hywissä waroissa. Ja noita warojaan he nyt käyttäwät tällaisiin hywiin tarkoituksiin. — Ei siinä ole nuorena renkipoikanakaan pantu palkkarahoja suuria waaria, koskapahan Juho Lukkarisellakin wielä on tallessaan ne kolme ruplan rahaa, jotka hän sai palkakseen ensimäiseltä renkiwuodeltaan. — Kiitoksia wain wanhuksille lahjoistaan!

Edistykseen päinhän se olisi elämä muutenkin, waan eihän tuota tahdo päästä tuolle liikewälineelle, rautatielle, ei suksin eikä wenein, kun Kuopion pitäjäläiset eiwät tahdo aukaista tietä Mustikkapurosta Maaningan rajaan. On ikäwätä kun nilsiäläisten tie loppuu metsään ja sitte on noin 4 kmtr. tekemätöntä matkaa ennenkuin maaninkalaisten uusi, komea tie alkaa. Kuopiolaiset olisi wäkipakolla saatawa tuo kiusallinen wälimatka tekemään jos he eiwät sitä mielisuosiolla aijo tehdä. Enpähän muuta osaa minäkään kuin onnea waan edelleen pajujärweläisille kaikissa pyrinnöissään. Sitkeyttä waan johtomiehet tarwitsewat wastustuksia woittamaan.

Teidän Jussinne.

— **Nilsiästä.** Maa walkeana lumesta, lammit, lahdelmat ja pienemmät järwet jäässä Nilsiän pohjoiskylissä oli jo 14 p:nä kuluwata lokakuuta. Samana aamuna oli 6 astetta pakkasta samoissa seuduin.

Wiimeinen witsaus maanmiehelle Pohjois-Nilsiässäkin tämän wuoden tulojen suhteen oli se, että usealta jäi melkoinen määrä potaattia lumien alle ja miten niitä enää ylös saaneekaan, kun maata routaa ja lunta on maalla rekikeliksi ja yhä kylmiä jatkuu. Ja joskin niitä saisi ylöskin, on warmaan suuri osa niistä turmeltunut kylmän käsissä.

Kurjuus irwistää hirmuisia hampaitaan jo sydänmailla, kun ei ole irtokansalle töitä eikä ole entisiä ansioita. Wesisilmissä käyskentelewät työkansa talo talolta työtä, ruokaa etsien. Kyllä olisi hätäaputyöt tänne jo tarpeen, waikka aiwankin paikalla, sillä salokylissä käy aiwan ikäwäksi joidenkuiden ainuwien elinwarojaan jaella ja tasailla näille ihmisraukoille, kun kaitilla itselläänkin talollisilla on elämisen turwa toisten warassa enemmän tai wähemmän. Sillä kato on niin täydellinen ylimalkain, että tuskin muuta on maasta saatu kelpaawaa, minkä hiukan potaattia, jotka niitäkään kerkesiwät saada ylös, ja jotkin taitawat saada ohran siemenen omistaan, mutta sitä ei kannattaisi syödä. Rukiit alkawat olla useilta syöty kaikki.

S:nen.

— **Pellerwo-lehden on Hirwensalmen** maamiesseura päättänyt ensi wuonnakin jakaa kaikille jäsenilleen.

— **Maanmittaukset.** Waramaamitt. Sigurd Rosenberg on määrätty lainmukaisessa järjestyksessä halkomaan maan wilj. Mikko Kusti Pelkosen omistaman tilan n:o 13 Tuusniemen pitäjään Juurikkamäen kylässä; waramaamittari A. Hannikainen eroittamaan taloll. Bernhard Pakarisen omistaman puolen pert. til. n:o 5 Suonenjoen pitäjään Tyyrinmäen kylässä; ja kom. maamitt. Paul Ekblom toimittamaan rajanaukaisun talollisen Markku Monosen omistamalla tilalla n:o 2 Ilomantsin pitäjään Luutalahden kylässä.

— **Räsälästä.** Huonot ajat owat täälläkin Räsälässä. Wiljat, jotka wähän tulikin, owat epäterweellisiä. Useamman talollisenkin täytyy wain alkaa jo pussi mukana kuljeksia Kuopiosta. Kuinkahan huwasti käynee rahakukkarolle ennenkuin uusi uutinen on käsissä? Mitäs sitte köyhät, joilla ei halmetta ole — eikä ole nyt työtäkään — täytyy wain alkaa hoitolaan päin kuljestella — täytensä ehkä saanee hoitola nyt.

Jos kyllä huonosti owat aineelliset asiat, waan owathan toki henkiset asiat parempaan päin. On paikkakunnalle nyt saapuneet siwistyneet henkilöt koettaneet herättää kauan nukuksissaan ollutta Räsälää, joka ei ole ollut heille helppo tehtäwä. Pois wähitellen raukeewatkin nuo entiset tawat, jotka ihan ikäwistyttiwät. Kirjallisuutta jokainen itselleen kartuttaa; lauluseura perustettiin, josta opettajatar Niwalainen ansaitsee julkisen kiitoksen, sillä hänettä se ei olisi syntynyt; hän on nyt siinä johtajana.

Nyt kun wain yhtyisimme tuon naapurimme Puutosmäen raittiusseuraan eli woimmehan me perustaa tänne omaan kyläämmekin, ettei tuo alkohooli enää meidän toiminnoitamme häiritseisi.

— **Missä lienee wika,** kun ei saa Nilsiän kansakouluille tulewia wuosineljännesrahoja määräajalla koulujen kassanhoitajat että saisi jakaa koulupiirissään kelle owat menewät. Eihän ne näin ahtaana aikana joutaisi kuukausittain olemaan tietymättömissä. Kun niitä kysyy lautakunnan jäseniltä, ne wastaawat: „rahat owat kouluneuwoston esimiehellä". Häntä ei saa tawata tuskin millään laille, ei edes niinä päiwinäkään, jotka hän itse määrää; kirkonkylään saa tulla tyhjään ja maksaa kyytikustannukset turhaan.

— **Tulipalo.** Asuinkartano paloi poroksi tk. 12 p. taloll. Mikko Hynniseltä Heinäweden pitäjän Kuittuan kylässä. Rakennus oli wakuutettu kunnan paloapuyhtiössä 1000 mksta.

— **Hätäaputoimet.** Ruununnimismiehen pitämässä kokouksessa tk. 18 p. Heinäweden kunnanhuoneella ehdotettiin hätäaputöinä tehtäwäksi useita kylänteitä kärritieksi sekä oikaistawaksi Wihtarin maantie Sappulan mökiltä Hiekkajoelle.

Toiwottawa olisi, että hätäaputöitä saataisiin, sillä wähät owat oman paikkakunnan warat talwelle lähtiessä.

— **Läänin Maanwiljelysseuran** käsityönopettajat toimiwat: Wille Turunen marrask. alusta jouluun Pielaweden Heinämäen kylässä, Pekka Tuowinen Wesannolla sikäl. Maalaisseuran määräämällä paikalla samana aikana. Neiti Alma Lindeblom jo työskentelee Wesannolla ja samoin neiti Anni Kieman Kartulassa.

— **Kurjalanrannalla** alettiin warsinainen kansakoulu syyskuun 29 p:nä ja on oppilaita yli 80. — Niiden kouluun tuleminen oli tällä kertaa witkallisempaa kuin tawallisesti, sillä wielä wiime wiikolla ulkotyöt useissa kodeissa oliwat keskonaisia.

— **Hukkuneita.** Tk. 20 p. putosi Leppäwirran Paukarlahteen koulumatkalla 6 koululasta, joista serkukset Helmi Maria ja Hulda Maria Hywäriset, edell. 10, jälk. 11 wuodellaan, hukkuiwat. Heidät saatiin ylös noin 10 m. kuluttua, waan hengetönnä.

— **Kuollut.** Talonemäntä Anna Reetta Jauhiainen kuoli tk. 19 p. Pielaweden Säwiällä 81 ikäwuodellaan.

— **Iltama.** Marraskuun 2 p. tulee Konnuslahdessa wietettäwäksi iltama, jossa muun muassa tulee olemaan 2 näytöskappaletta.

— **Iltamat** panee toimeen asiaa harrastawat Pielaweden Kuiwaniemen kylässä Aution talossa marrask. 4 p:nä, jos asianomainen lupa saadaan. Tulos käytetään kirjaston perustamiseksi sanottuun kylään.

— **Iltama** pidetään Nilsiän Suojärwen kansakoululla marrask. 8 p.

— **Iltamia.** Maanwilj. Janne Wäänänen on saanut luwan Maaningan Käärmelahden kylässä tulewan marrask. 5 p. iltana toimeenpanna yleisen iltaman köyhien kansakoululasten ja lainakirjaston hywäksi siellä.

Samoin on opettaja Auk. Huuskonen saanut luwan tulewan kuun ajalla Rautalammin Istunmäen kylässä toimeenpanna yleisen iltaman köyhien kansakoululasten hywäksi.

— **Pihlajamarjat.** Aiwan punoittawina owat pihlajat tänä wuonna marjoistaan. Näyttää kuin olisiwat marjat wain puiden kauneuden kohottimina, ja pikku lintujen talwiwaroina, sillä ihmisen taloudessa ei niille ainakaan meillä osata arwoa antaa. Toisin on muualla. Norjassa ja Wenäjällä tiedetään niitä tyystin käytettäwän.

Kehoitamme sen wuoksi hartaasti maamiehiämme keräämään pihlajamarjoja sitä suuremmalla syyllä, kun pienetkin lisät ihmisten ja eläinten ruokawaroissa tänä wuonna owat tuiki tarpeen. Ihmisille saattaa marjoista tehdä hilloa tawallisella tawalla, s. o. sokerissa keittämällä, saattaapa niistä walmistaa puuroakin pusertamalla kuoret pois ja lisäämällä jauhoja ja sokeria tai siirappia joukkoon. — Eläimille owat pihlajanmarjat „Pellerwon" mukaan suolattawat tynnyreissä ja annettawat, wallankin lampaille kerran wiikossa. Tynnyri pihlajanmarjoja on laskettu wastaawan puolta tynnyriä kauroja, ja kun keräämisen saattaa heikommatkin henkilöt suorittaa, on se sitä suurempi taloudellinen tulolähde.

— **Aika muuttuu Amerikkaan menijöille.** Ennen läksiwät miehet Amerikan kultalaan, jättäen waimot ja lapset Suomeen suremaan. Mutta nytpä rupeaakin muuttumaan toinen ääni kelloon, sillä muutamat emännät etelä-Pohjanmaalla owat täydessä touhussa lähteäkseen Amerikkaan ja jättääkseen wuorostaan miehet ja lapset tänne suremaan. Eräälle on tulossa tiketti. Tämä perille päästyään heti lähettää toiselle emännälle tiketit. Emännät kuuluwat närkästyneen siitä, että isännät myötään kurnuttawat paljon kuluwan ja wähän tulewan. Eiwätköhän isännät ruwenne hieman siiwompaa suunsiiwoa pitämään, jäätyään tällaiseen pulaan. Hätä kuuluu olewankin isännillä, sillä edellä menneet emännät kuuluwat kehuneen kowin kultaisiksi wieraan maan oloja, kertoo K. S.

— **Sowintokahwia keitetty riitapereillä.** Eräässä Keski-Pohjanmaan pitäjässä on pari naapurusta, jotka owat käräjöineet sekä kihlakunnassa että howioikeudessa. Riidanaihetta on etsimällä etsitty ja toisinaan owat ukot joutuneet waiwaamaan oikeuksia hywinkin pikkumaisista syistä. Ei sentään kissantaposta ja uuniwuokrasta, kuten ennen eräs Härmän suutari; owathan ne syyt olleet toki wähäsen pätewämpiä. Niinpä eräänkin kerran oli näille syntynyt oikeudenkäynti siitä, että toinen oli kulettanut liikaa lunta pihamaaltansa sen järwen jäälle, joka oli naapurin sarassa. Wihdoin, kun kymmenkunta wuotta oli koetettu ja woitettu, tapattu ja lakattu, alkoiwat ukot hieromaan sulloista sowintoa. Ja seuraus oli se, että ennenkuin sowintopäiwän aurinko ehti maille mennä, kiehui kahwikana ensinnä toisen ja sitten toisen hellassa tulella, joka sytytettiin riidoista kertyneillä pöytäkirjoilla. Ja kaiken kauniiksi lopuksi wielä naapurin poika ja naapurin tyttö ajaa körötteliwät sowinnon jälkeisenä päiwänä pappilaan noutamaan reseptiä rakkauden tautiin. — Suom.

— **Wäärä ilmoitus.** Höyryalus Salmin kulkuwuoro on Karjalattaressa toisin kun U. Sawossa. Koska Salmi näkyy kulkewan sen mukaan kuin U. Sawo ilmoittaa, niin on ilmoitus Karjalattaressa wäärä. Yhtiö kait wastaa seuraukset, jos ei asiamies, niille karjalaisille, jotka saapuwat laiwalaiturille wäärän ilmoituksen johdosta, kun eiwät pääse matkaa jatkamaan. Karjalattaressa luwataan jokapäiwäinen kulku. L.

— **Arwoisille kalastajille Puutossalmen kylän rannoilla.** Ikäwyyksien wälttämiseksi kehotan teitä, jotka pyydätte werkoilla muikkuja, pitämään tarkkaan laissa määrätyt muikkujen rauhoitusajat. Todistettawasti on niitä rikottu muina syksyinä. Nuottamiehenä en woi salaisessa asetusten rikkomisessa onnistua enkä sitä haluakaan. Suotawa kumminkin olisi ettei yksi menisi edelle toisesta yhteisen saaliin jaossa, kun laki ei siihen erityisesti ketään oikeuta.

Nuottamies.

— **Wähän oikasua.** Uuden Sawon 119 n:ssa olleessa kirjoituksessa „Hewoset löytyiwät" sanotaan, että että erään talollisen ja mökkiläisen hewoset löytyiwät samasta aitauksesta, jossa oliwat katoamisen aikana olleet. Waan ne löytyiwätkin erään toisen talon niitystä, noin puolen kilom. päästä katoomispaikasta, missä on wielä kahden talon niitty wälillä. Tuliwat siis kiertoteitse noin parin kilom. matkan kulkemaan ennenkuin joutuiwat mainittuun surmapaikkaan, ja kuiwan kesän takia ei woinut seurata jälkiäkään myöten, kun ei milloinkaan ennen oltu nähty mainituita hewosia siinä niityssä. Siinä onkin noin puolen hehtaarin ala semmoisia kaiwoja, että sopii useampiakin hewosia päällekkäin kuin kaksi.

Hewosen omistajat.

— **Museo.** Ylioppilas W. Lindbohm'in kautta on saatu museoon seuraawat esineet: 47 wanhaa rahaa, perunkirjoituspaperi Rautalammin Matala-aholta, jossa se oli Gabriel Ritwasen hallussa; wanhoja pöytäkirjoja wuodelta 1774 Itälän talosta Rautalammilta; weden syöwyttämä kiwi, löydetty Mustikkamäestä Siikakosken kylästä Rilammilta; litteä nuuskasarwi, tehty oinaan sarwesta, kantasormus, useita solkia, kahwimylly, 2 hopeamaljaa Koskikuikan talosta, lattiarahko, hopeapikari Harjun talosta, hawurauta, satawuotinen oluttynnyrin tappi Orimäen talosta, hopeasormus Paanasenmäestä, kaalinhakkuurauta, kihlalaatikko Hankasalmen Wälimäestä, seinärahko, kaunis sodan ajoilta säilynyt Hankasalmen Wälimäessä, pari pellawan sormausta samasta; kynttilänwalmistuslasi, jonka Wälimäen emännän isän isoisä oli tuonut ennen Kokkolasta puolanhakumatkalla käydessään; sarasormus, saraheinän malliin tehty, Hankasalmen Saemäestä; sormiweitsi, jota werkon parantajat ennen käyttiwät oikean käden keskisormessa katkaistakseen rihmaa, samasta talosta; juomahaarikka Hankasalmen sulkaniemestä; seinärahko Pyhityn talon riihen seinästä; päreinen laatikko Saemäestä; kiwikauden „puukko", löydetty pari wuotta sitten ojaa kaiwaessa sawikkomaasta noin 1/2 metrin sywyydestä. Se on kaksikärkinen ja kahden puolen teräwäreunainen kuin nykyajan luiset paperiweitset, lienee kuitenkin alkujaan ollut keihäänterä. Tämä harwinainen ase on Jokelanmaalta Siikakosken kylästä Rautalammilta; kiwinen työkalu Sahalanmaalta suosta, ontewaksi kowerretun puun sisältä, jota walitettawasti ei ole otettu talteen; rengaskiwi Pässisuosta Siikakosken kylästä; kiwitaltta kenties Ilomäeltä; kiwinen keihään kärki, löydetty Haapasalmen riihen takaa; kiwitaltta löydetty pellosta Mäntytaipaleesta Rautalammilta.

Lappalaisen naisen päähineen Ruotsin Lapista lahjoitti hra Schadewits; wanhan waillinaisen raamatun on eräs keräilijä löytänyt Luupuweden kylästä Kiuruwedeltä Juho Saastamoisen tyköä ja tuonut museoon. Tohtori Hannikaiselta on saatu 6 Ruotsalaista, 6 Tanskalaista, 3 Wenäläistä, 3 Italialaista, 3 Hampurilaista, 3 Saksalaista, 7 Itäwaltalaista, 1 Baierilainen, 1 Puolalainen, 1 Hollantilainen, 1 Ranskalainen ja 1 Englantilainen (?). Useat owat kowasti kuluneet ja sangen wanhoja, esim. wanhin ruotsalaisista w:lta 1694 ja wanhimmat Wenäläisistä 1200—1500 waiheilta, luultawasti Parikkalassa maasta löydettyjä.

Ulkomaalta.

Makedonian asia.

Sofia, lokak. 18 p. Makedonialainen komitea on antanut kirjelmän suurwaltojen edustajille, jossa kerrotaan tilasta Makedoniassa ja pyydetään suurwaltojen wälitystä.

— **Olot Balkanilla.** Konstantinopel, lokak. 20 p. Kaksi maksuja kantawaa wirkamiestä owat kapinalliset murhanneet Cerresissä.

— **Serbian kruunun perillinen.** Wien, lokak. 20 p. „Mozarizeitung" ilmoittaa saaneensa tietää, että salaisessa neuwottelussa Belgradissa kuningas on sanonut tahtowansa julistaa puolisonsa weljen luutnantti Lunjewitsan Serbian kruunun perilliseksi.

— **Kurdien julmuuksia.** Konstantinopel, lokak. 19 p:nä. Amenialainen wäestö Arsabissa on kurdien harjoittamain julmuuksien tähden kääntynyt Wenäjän konsulin puoleen Erzerumissa anoen suojelusta. Myöskin muissa piireissä Wähässä Aasiassa owat kurdien hirmuteot lisääntymässä.

— **Myrskyinen istunto Englannin parlamentissa.** Lontoosta, lokak. 17 p. Aamulehdet selittäwät eilispäiwän parlamentti-istunnolla olewan suuren merkityksen. Wiimeisenä kymmenenä wuotena ei niin myrskyistä keskustelua ole sattunut alihuoneessa. Irlantilaiset oliwat alunpitäen päättäneet wastustaa hallitusta. Balfour otettiin sisään astuessaan wastaan pereat-huudolla. O'Brien teki ehdotuksen erikoisistunnon pitämisestä Irlannin asiain käsittelyä warten. Balfour wastusti tätä, minkä jälkeen wastustuspuolue toimeen pani suuren hälinän. Uhaten Balfouria molemmilla nyrkillään huusi O'Brien: Minä halweksin teitä! Käsikahakka hallituspuolueen ja wastustuspuolueen wälillä tuli ehkäistyksi ainoastaan parlamentinpalwelijain nopean wälliin tulon kautta. Parlamentin jäseneltä Redmondilta, joka ankarimmin hallitusta ahdisti, kiellettiin puhewuoro.

— **Sotilaat alistetaan siwiilioikeuden alle Ranskassa.** Pariisista, lokak. 16 p. Kamarin istunnossa tänään esitti sota-asiainministeri lakiehdotuksen, jonka mukaan sotilashenkilöitä rauhan aikana tuomitsee siwiilituomioistuin paitsi kurinpitoon koskewista rikoksista.

— **Wuorimiesten työlakko yhdyswalloissa.** New-Yorkista, lokak. 16 p. Presidentti Roosevelt ryhtyy neuwottelemaan työwäen johtajan Mitchellin kanssa saadakseen hiilikaiwostyömiesten lakon päättymään.

— **Jaurès Ranskan kamarin wara presidentiksi.** Suurta huomiota on herättänyt, että kaikki Ranskan wasemmiston eri ryhmät owat hywäksyneet sosialistisen puolueen esityksestä Jaurèsin ehdokkuuden kamarin warapresidentin wirkaan. Natsionalistit koettawat wastustaa Jaurèsin waalia wetoomalla hänen luopumistaan kostosodasta. Figaro sanoo, että Jaurèsin suuri kyky on tuottawa kamarille kunniaa ja selittää, että hänen waalinsa on ajan merkki. Tähän saakka ei wielä kertaakaan ole sosialisti istunut kamarin presidentin paikalla.

— **Falbin päivät marraskuussa.** Marraskuun 1—7 p:nä ovat säät sateisia. Lämpömittari on useimmiten keskimäärän yläpuolella ja viimeisinä päivinä se nousee tavattomasti. Lunta tuskin ollenkaan.

8—21 p. Ilma on hyvin kuivaa. 15 p:nä on I luokan rajuilma ja silloin sataa vähän, mutta sitten alkaa taas kaunis ilma. Lämpömittari, joka ensin on normaali, nousee rajuilman aikana paljon yli keskimäärän; sitten se taas heti alenee. Lunta ei sada.

22—30 p. Sataa yleisesti ja paljon, etenkin Itävallassa ja Ranskassa. Ensimäisinä päivinä sataa paljon luntakin. Myöhemmin on ilmassa ukkosen oireita. Ensimäisinä päivinä alenee lämpömittari paljon alle keskimäärän, mutta nousee sitten taas paljon. 30 p:nä on III luokan rajuilma; päivinä ennen rajuilmaa ja myös sen jälkeen ovat sateet muutamissa seuduin hyvin runsaat.

— **Elävänä poltettu.** Lontoon „Evening News" on syysk. 30 p:nä saanut Newyorkista seuraavan sähkösanoman: Korinton kaupungissa, Mississippin valtiossa, on väkijoukko polttanut elävänä erään neekerin, joka oli murhannut valkean naisen. Neekerin omaisille lähetettiin sähkösanoma, ja hänen sallittiin sanoa jäähyväiset äidilleen ja veljelleen. Katsojia varten oli tilattu erityisjunia, ja paikalle saapuikin noin 10 tuh. henkeä. Naisille ja sanomalehtimiehille oli valmistettu erityiset katsojalavat. Neekeri sidottiin paaluun ja paistettiin kuoliaaksi.

Oikeus- ja poliisiasioita.

— **Syyskäräjät Heinäwedellä** alkoiwat tk. 14 p. ja päättywät marrask. 1 p. Puheenjohtajana istuu Rantasalmen tuomiokunnan tuomari Isidor Taucher. Welkahaasteita näihin käräjiin oli tawallista runsaammin, mutta paljon, näin huonoon raha aikaan nähden, saatiin welkojia sowitetuksi että wain wähäinen osa niistä tuli kanteeseen pannuksi.

Kauppatietoja.

— **Suomalainen woinoteeraus.** 241 à 274 penniä kilogrammalta priima suomalaista wientiwoita Hangon painon mukaan ja wapaasti laiwassa Hangossa.

Koskee Hangosta lokakuun 4 päiwänä 1902 wietyä woita.

Korkeimman hinnan owat suuret merkit saawuttaneet.

Helsingissä 16 p:nä lokakuuta 1902.

Maanwiljelyshallitus.

Suomen pankin kurssit.

Suomen Pankki lokak. 23 p:nä 1902.

	Myyntikurssi.	Ostokurssi.
	Smk. Pen.	Smk. Pen.
Pietari l. n.	267 80.	266: 66 2/3.
Lontoo l. n.	25: 36.	25: 20.
90 p.	—: —.	25: —.
Pariisi l. n.	100 70.	99 90.
90 p.	—: —.	99: 40.
Antwerpen l. n.	100: 60.	99: 80
90 p.	—: —.	99: 80
Hampuri	123: 90	122: 30.
90 p.	—: —.	122: 30.
Lyypekki l. n.	123: 90.	122: 30.
90 p.	—: —.	122: 30.
Berliini l. n.	123: 90.	122: 30.
90 p.	—. —.	122: 30.
Frankfurt a. M. l. n.	123: 90.	122: 30.
90 p.	—: —.	122: 30.
Amsterdam l. n.	209: 50	206 70.
90 p.	—: —.	— —.
Tukholma l. n	139: —.	138: 50.
Kristiania l. n.	139: —.	138: 40.
Kööpenhamina l. n.	139: —.	138: 40.

Koljonniemen ja Karhonsaaren

Höyrymyllyjen

Ruisjauhoja

hyvistä, raskaista ja tarkoin puhdistetuista rukiista jauhettuja 72 kilon säkeissä;

Ohrajauhoja kuorineen jauhettuja 65 kilon säkeissä,
Kaurajauhoja 50 kilon säkeissä.

Gust. Raninin Perilliset.

Haapaniemen höyrymyllyn jauhamia taatusti hyviä

Ruisjauhoja

à 72 kilon säkeissä ja

Ohrajauhoja

à 65 kilon säkeissä

myöpi nimellään varustetuissa ja

lyijylukolla suljetuissa säkeissä

H. Saastamoinen,
Kuopiossa.

Kuopion Osuuskonepajalla

tehdään kaikkea täydelliseen konepajaan kuuluvaa työtä kuten höyrykoneita, höyrykattiloita y. m.

Jo valmis ja ajanmukainen ***Laivatelakka*** suljetaan arvoisain laivainomistajien huomioon.

Yksi 10 hevosvoimainen ***höyrykone kattiloineen*** on myytävänä.

Matkustavaisia

Kestikievarissa: Kaupp. Hjorth Tampere, Nimism. Schrove Joutsa, Kauppias Björninen Viipuri, Henkikirj. Polén Mäntyharju, Kaupp. Lindqvist ja Arkkitehti Abrahamson Turku, Kaupp. Sittnikov Helsinki.

Uudessa Matkustajakodissa: Rautatienvirkam. Eklund Helsinki ja Ståhlberg Turku, Insin. Karvonen Iisalmi, Asioits. Lindström Viipuri, Ruustinna Lind Heinävesi.

Ilmoituksia.

Metalli a.-o.

kuukausikokous sunnuntaina t. k. 26 p:nä klo 3 ip. työv. tal. Saapukaa lukuisasti. Tärkeät asiat.

Johtokunta.

Kuopion työv. Osuuskauppayhd.

osuusmaksuja kantaa allekirjoittanut ensi maanantaista alkaen, asunnossaan Antti Miettisen talossa Länsivuorikatu 29, toistaiseksi joka arki-ilta klo 7—8. Samalla merkitään uusia osuuksia. Vielä liikkeellä olevat osuuksien keräyslistat ovat palautettavat ensi tilassa.

A. J. Partanen,
väl. rahast. hoit.

(S. W. L. 1 k.)

Jos ei miehení Aaro Räisänen saawu luokseni wuoden ja wuorokauden kuluessa, niin tahdon hänestä laillisen eron. Maaninko, Kurolanlahti 23 p. Lokakuuta 1902.

Anna Johanna Haatainen.

Tottunut ruu'an valmistaja eli siivooja haluaa paikkaa. Vastaus t. l. kontt. merk.

Palvelia.

Kadonnut.

Tämän kuun 11 päiwänä katosi Suonenjoen kirkolla pieni musta urosa jahtikoira. Kaulapannassa oli pujotettu rautainen rengas, waan weromerkki oli pudonnut pois. Koiran olopaikasta pyytää tietoa allekirjoittanut.

Rautalampi, lokak. 21 p. 1902.

Kaarlo Ekberg.

Yksi pieni perhe

saapi asunnon Rouwa Ungern'in talossa.

W. Turunen.

Äskettäin ilmestynyt:

Kehotushuuto kaikille maanviljelijöille ja niiksi aikoville.

Maanviljelijän kehitys

Prof. T:ri von Rümker'in mukaan saksankielestä suomentaneet ja Suomen oloihin sovittaneet K. Enckell, Mustialan maanviljelysopiston v. t. johtaja ja E. V. Blom, maanviljelyskoulun opettaja. Hinta 60 p.

Tämän sisällysrikkaan lentokirjasen tarkotuksena on selvittää, minkälaiset alkutiedot keskikokoisten maatilain omistajilla tulee olla. Toimittajat tahtovat levittää sitä mielipidettä, että maaviljelijänkin ammatti tarvitsee meidän päivinämme perinpohjin mietittyjä ja suunniteltuja alkutietoja. Selvää on, että entistä korkeammat vaatimukset tässä kohden käyvät sitä välttämättömämmiksi, kuta kovemmin maanviljelijän ammatti saa taistella taloudellisesta toimeentulostaan.

Saatavana kaikissa kirjakaupoissa ja asiamiehiltäni.

Verner Söderström,
Porvoossa.

(Uusim.)

Asiamiehiä

halutaan kaikkialle levittämään suosittua joululehteä **„Nuorison Joulu". Palkkio hyvä.** Tilauslistoja y. m. lähempiä tietoja lähetetään kernaasti. Kirjoittakaa osoitteella:

„Nuorison Joulu" Hämeenlinna.

(U. S.)

Uutta!

Borgenströmin patentin saanutta ***„Bensiini kenkävoidetta"*** myytävänä ainoastaan

K. A. Hiltusen kaupassa.

Halvalla!

Cheviottia

halvalla myy

A. Vesterholm.

UNO CAIRENIUS. Voinvienti Hanko. Halpoja hinnat.

Suomalainen Kalustokauppa
P. Sidorow,
8 Mikonkatu 8, Helsingissä.
Hyväksi tunnettu vanhin ja suurin
Kone-kauppa.
Rekister. Tavaramerkki.

— **Papit tukevat kauppapalvelijoita.** Chicagon kauppapalvelijain yhdistys on voimakkaasti ryhtynyt taistelemaan sunnuntaityötä vastaan, vaatien, että ruokakaupat samoin kuin kaikki muutkin myymälät ovat sunnuntaisin pidettävät sulettuina, sillä kauppapalvelija samoin kuin jokainen muukin työmies kaipaa lepoa ja virkistystä, jota hänen on mahdollisuus saada ainoastaan sunnuntaisin. Kaupungin papit ovat ryhtyneet auttamaan puotilaisia, ottaen heidän asiansa ja asemansa saarnojensa tekstiksi.

— **„Pakanat“ eivät kiroile eikä hauku.** Jaapanin kielessä ei ole kirous- ja haukkumasanoja. Kuitenkin kutsumme me jaapanilaisia „pakanoiksi“.

Ilmoituksia.

☛ Rautalammin kunnan ääntövältaiset jäsenet saapukoot väliaikaiseen **kunnalliskokoukseen,** joka pidetään Maanantaina ensitulevan Marraskuun 3 päivänä, alkain kello 11 päivällä, jossa päätetään:

1 §. Jäsenen valitsemisesta kunnan tilintutkijakuntaan Kirkoh. G. Dahlgrén'in sijaan;
2 § Kaivon teettämisestä Närhilän piirin kansakoulun tarpeeksi;
3 §. Paloavun myöntämisestä:
1 o. Taloll. Eero Liimataiselle, Kuuslahdesta;
2:o. Taloll. Aapeli Pietikäiselle, Kärkkäälästä;
3:o. Mökkil. Lassi Kaipaiselle, Hanhitaipaleesta;
4:o. Mökkil. Lassi Maukosen perill., Rautalammilta;
5:o. Mäkitup. Wille Läsäselle, Kärkkäälästä;
6:o. Mäkitup. Auk. Riikille, Rautalammilta;
7:o Mäkitup. Hilda Jäntille Rautalammilta;
8:o. Mäkitup. Pekka Jäntille, Hanhitaipaleesta;
4 §. Luvan myöntämisestä Wilho Poikalaiselle mäkituvan rakentamiseen Paanalan koulutalon maalle;
5 §. Tarkastusmiesten valitsemisesta kolmeksi seuraavaksi vuodeksi kunnan palopiireihin;
6 §. Läänin Kuvernöörin kiertokirjeen johdosta, tämän Lokakuun 4 p:ltä, koskeva niitä toimenpiteitä, joihin kunnissa olisi ryhdyttävä kadon tuottaman hädän torjumiseksi ja kunnallislautakunnan ehdotuksista niiksi;
7 §. Temintaipaleen kanavoimisesta;
8 §. Johtokunnan esityksestä peltomaan vuokraamisesta Pakarilan piirin kansak. opettajan tarpeiksi;
9 §. Samoin käsityötuvan hankkimisesta Kerkonpiirin kansakoulun tarpeiksi;
10 §. Läänin maanviljelysseuralta käsityö-opettajan pyytämisestä ja käsityökoulun paikasta;
11 §. Esitetään Läänin Kuvernöörin päätös, jolla hän on hylännyt rautalampilaisten hakemuksen osan saamisesta Suonenjoen kunnallisista kassoista tänne siiretyille vanhoille s:jokelaisille, ja sen jodosta päätetään.

Rautalammilla, Lokak. 18 p. 1902.

M. Lohi.

Kuulutus.

Eattisen talollisen Johan Pasasen Wuotjärwen kylästä n:o 5 konkurssipesässä welkojat kutsutaan täten kokoontumaan allekirjoittaneen pesänhoitajan asunnolle tämän kuun 29 päiwänä klo 11 päiwällä keskustelemaan ja päättämään seuraawista asioista: 1:ksi. Esitetään kokoutselle tilintarkastajain lausunto pesän tileistä ja päätetään sen johdosta. 2:ksi. Millä perusteella kannetaan waroja pesässä löytywien ulosmaksujen suorituksiin ja jamalla huomautetaan säännön mukaan että poissa olewat tyytyköot läsnäolleiden päätöksiin. Nilsiässä, Lokakuun 19 päiwänä 1902.

L. K. Puustinen.

(S. W. L. ja F. A. T. 3 k.)

Lopullinen jako-osinko Räätäli Paawo Taskisen konkurssissa on tästä päiwästä alkaen saatawana allekirjoittaneen luona, Kirkkokatu 29. Kuopiossa lokakuun 23 p:nä 1902.

E. Salonius.

☛ **Kuulutus,** Ellei maksua tahi muuta laillista estettä wäliin tule myydään Kauppias Taawetti Ahwenisen saamisen suorittamiseksi **torstaina** ensitulewan **joulukuun 4 päiwänä kello 11 a. p. itse paikalla** tapahtuwalla julkisella pakkohuutokaupalla Talollisen Juho Heikki Koposen omistama puoli perintötilasta n:o 7, Leppäwirran pitäjän Petromäen kylässä, josta halullisille ostajille ja tilaosan omistajalle tällä tietö annetaan; kehoitukiella niille joilla on saamisia, tai oikeuksia, jotka olisiwat kiinteistöstä suoritettawat, tahi muuten myymisessä huomioon otettawat, siitä wiimestään huutokauppatilaisuudessa ja ennen alkawaa huutamista ilmoittamaan. Rautalammin kihlakunnan Kruununwoudin konttorissa Lokakuun 10 p. 1902.

E. Lindeblom.

N:o 1,173.

Suomen kaupunkien palovakuutus-yhtiöön irtainta omaisuutta varten ottaa vakuutuksia vastaan allekirjoittanut. Varmimmin klo 2 - 4 i.-p.

Henr. Ståhlberg.
Linnan- ja Savonlinnankadun kulmatalo.

Henkivartion 3:teen Suomen tarkkaampujapataljoonaan Helsingissä Kuopion maalaiskunnasta Vehmersalmen kylästä viime keväisen arvannoston kautta joutunut nuorukainen **Jooseppi Anna Leenanp. Kosunen** noutakoon kutsuntakirjansa allekirjoittaneen kaupunkikortteerista Kuopiossa kauppias Jauhiaisen talosta.

Kuopio, 18 p. Lokak. 1902.

J. B. Airaksinen.

(Kans. L., Työm. ja L.-S. Työm. 1 k.)

Kaupanjohtajan toimi

yhdistettynä **kassanhoidon ja kirjanpidon kanssa** Kuopion työv. osuuskaupassa ilmoitetaan halullisten toimeen kykenevien haettavaksi osuuskunnan hallinnolta. Hakemukset todistusten, palkkavaatimusten kuin myös 5,000 markan takaussitoumuksen kanssa ovat marraskuun 3 päivään men essä jätettävät osoitteella Kuopio.

H. Väliaho.
Uudenmaankatu 35.

Ilmoitus.

Toiminimi Aksel Alanderin asianajokonttorin Helsingissä asiamiehenä paikkakunnalla, välitän ***maatilojen, metsäpalstojen, huviloiden*** y. m. ***kiinteimistöjen ostoa*** ja ***myyntiä.***

Luettelo löytyy myytäville tiloille. Myynti- ja ostotarjouksia otetaan joka aika vastaan.

Valter Granfelt Kuopiossa, uudella kaupungilla, tont. n:o 215.

Arw. Liikemiehet huom.!

Hywillä todistuksilla warustettu, ehdoton raittis kauppa-apulainen, palwellut 6:tta wuotta sekat. kaupoissa apulaisena sekä siitä wähemmän aikaa kaupanhoitajana-maalla, haluaisi paikkaa muuttaa hetimiten, joka Kaupanhoitajaksi tai K:apulaiseksi. Arw liikem. jotka tämäl. tarwitsewat, pyydän wastaamaan U. Sawon konttoriin, Kuopio, nimim:

„L. P.“

Huom! Waatimaton Perehtynyt myös yksink. kirjanpitoon.

M. Martikaisen (ent. Martikainen & Bergström)
Jalkineliike
Kuopio, Pohjoisvuorikatu 38. Telef. 253.

Täkintikkuuta
vastaanottaa **Thilly Lindfors.**
Ovaskaisen talo.

Vanhoja viiloja hakataan uudestaan huokealla ja parhaiden Sorsakosken tehtaalla. Viilat voi jättää ***I. Löfin*** rautakauppaan Kuopiossa.

Wuokra-ilmoituksia.

Huoneita.

1:si Puoli, 2:si kamaria ja kyökki hyyrätään heti ulos Hywältä liikepaikalta kauppatorin kulmasta, samoin leipomatupa; lähemmin kultaseppä

H. Niilekselä.

Halutaan ostaa.

Ostetaan

kaikenlaisia syötäwiä metsälintuja ulos lähetystä warten Kuopion kauppahallissa päiwän korkeimmilla hinnoilla.

J. Soininen.

☛ ***Halutaan ostaa.***
Vanhoja
Lammas-turkkinahkoja
ostetaan suuremmissa summissa.
I. Kuschakoff, Viipuri.
(V. S. S.)

Ayötäwänä.

Maitotinkoja

saatawana Sawilahden Rantalassa. Kaupungissa kaupp. Keijosen kautta.

Lahdenpohjan taimistossa

— Kuopiossa, —

on myytävänä omena ja kirsikkapuita, kaunistuspuita ja pensaita, viini- ja karviaismarjapensaita, aitauspensaita, moni- ja yksivuotisia köynnös- ja kukkakasvien taimia, rabarberin juuria ja hyötymansikan taimia y. m. taimiston tuotteita. Kevätistutus aikana on saatavana kaalin y. m. kyökkikasvien ja kesäkukkien y. m. taimia. Kohtuulliset hinnat. Tarkempia tietoja antaa allekirjoittanut.

Ainoastaan varmasti hyvää tavaraa on saatavana, sillä taimisto on Kuopion läänin Maanviljelysseuran tarkastuksen alaisena.

Juho Rannikko,
läänin tarhuri.

Telefooni 174. Sähköosote Rannikko.

Huom.! Kauppahallin myymälässä n:o 15 saapi tehdä tilauksia, ostoja ja maksusuorituksia kaikille taimiston tuotteille ja kasviksille.

Lehtoniemen ja Taipaleen Tehtaat.

Postiosoite: *Warkaus.* Sähköosoite: *WREDE, Warkaus.*

Konepaja, Valimo, Laivatelakka, Saha ja Mylly.

Lokakuun 1 p:stä 1902 on kokeneet insinöörit johtamassa kaikkia konepajaan kuuluvia töitä varsinkin

Höyryvenheitä, Höyrylaivoja, Höyrypannuja y. m.

Höyrylaivojen korjauksia toimitetaan huolellisesti kohtuullisilla hinnoilla.

☛ **Myllyyn,** ☚

jossa on 6 paria kiviä sekä uudenaikaiset puhdistuslaitokset, vastaanotetaan jauhatusta suuremmissa määrissä huokeaan hintaan.

E. A. WALLAN värjäysliike

☛ Kuopiossa ☚

ottaa vastaan pestäväksi ja värjättäväksi naisten sekä miesten pukuja, vanuttaa sarkoja, rässää vaatetta halvalla, myypi värjättyjä sekä valkeita lankoja, tekee kaikkea värjärin ammattiin kuuluvaa työtä ajan vaatimusten mukaan.

E. A. Wallan värjäys- ja pesuliike
Telefooni n:o 170. Kuopiossa.

P. M. GRIGORJEFF'in Tukkukauppa

☛ Wiipurissa ☚

Postiosoite: Wiipuri. Puhelin 358.

myy halvimpiin hintoihin

Vilja- ja Siirtomaan-tavaroita

niinkuin ***Rukiita*** ja ***Ruisjauhoja,*** Reineken, Baschkiroffin, Schmidtin, Bogroffin sekä Amerikkalaisia ***Vehnäjauhoja.***
Kahvia, Teetä, Sokeria, Rigan & Pietarsaaren ***Sikuria.***
Karamellitehdas ja ***Vesirinkelileipomo.***

Huom.! Edullisin ostopaikka jälleenmyyjille.

P. M. GRIGORJEFF'in Tukkukauppa

☛ Wiipurissa. ☚

Wiipuri—Lappeenranta—Kuopio,

poiketen Lappeenrannassa, Puumalassa, Savonlinnassa, (Punkaharjulle höyrypursi „Turisten“), Taipaleessa ja Leppävirralla; höyryalus AINAMO Rantasalmella.

KONKORDIA.	AINAMO.
Kapteeni E. L. Kastegrén.	Kapteeni Joel Römpötti.

Lähtöpäivä Pohjoiseenpäin.

Wiipurista Torstaina klo 4 e. pp.	Wiipurista Lauantaina klo 5 e. pp.
L:rannasta Torstaina iltajunan tultua.	Lappeenrannasta „ iltajunan tultua.
Savonlinnasta Perjantaina klo 5,30 e. pp.	Savonlinnasta Sunnuntaina klo 5,30 a. p.
Saapuu Kuopioon Perjantaina j. pp.	Saapuu Kuopioon Sunnuntaina j. pp.

Lähtöpäivä eteläänpäin.

Kuopiosta Sunnuntaina klo 4 e. pp.	Kuopiosta Tiistaina klo 4 aamulla.
Savonlinnasta Sunnuntaina kello 4 j. pp.	Savonlinnasta Tiistaina klo 4 j. pp.
L:rannasta Maanantaina klo 5 e. pp.	Lappeenrannasta Keskiviikkona kello 6 e. pp.

☛ Alasmatkalla **Joensuusta** ja **Kuopiosta** saapuu höyrylaivat **Lappeenrantaan** ennen yöjunan lähtöä **Helsinkiin** ja **Pietariin.** ☚

Asiamiehiä ovat: Herrat P. Korhonen Kuopiossa, Alfred Backman Savonlinnassa, K. Söderlund Lappeenrannassa ja F. Michelsson Wiipurissa.

Wiipurin Laiva Osake-Yhtiö.

Kulkuvuorot Savon radalla

Lokakuun 16 p:stä.

Asema.	Posti-juna	Seka-juna	Seka-juna ainoast. keskiv.	Tava-rajuna	Asema.	Posti-juna.	Seka-juna	Seka-juna ainoast. keskiv.	Tava-rajuna
		a.-p.	i.-p.	i.-p.		a.-p.	i.-p	a.-p.	i.-p.
Iisalmi läht.	12.10	5.50	3.50	—	Kouvola läht.	2.20	—	—	4 30
Peltosalmi „	12 21	6.08	4.11	—	Mikkeli tul.	6.16	—	—	11.28
Lapinlahti „	1.00	7.02	5.06	—	„ läht.	6.26	—	—	4.30
Alapitkä „	1.47	7.56	6.00	—	Pieksämäki tulee . .	8 50	—	—	8.28
Siilinjärvi „	2.20	8.43	6 50	—	Pieksämäki lähtee . .	8.56	—	—	5.10
Toivala „	2.43	9.14	7 24	—	Haapakoski	9.30	—	—	6.11
Kuopio tulee	3 12	9.45	7.55	—	Suonenjoki tulee . .	10.11	—	—	7.08
„ läht.	3.35	—	—	4.40	Suonenjoki lähtee . .	10.25	—	—	7.37
Pitkälahti „	3.58	—	—	5.15	Salminen läh	10.52	—	—	8.22
Kurkimäki „	4.19	—	—	5.52	Kurkimäki „	11 26	—	—	9.18
Salminen „	4.53	—	—	6.48	Pitkälahti „	11 45	—	—	9.50
Suonenjoki tulee . .	5.19	—	—	7.23	Kuopio tul	12.09	—	—	10.20
Suonenjoki lähtee . .	5.29	—	—	8.53	„ läht.	12.22	4.00	6 00	—
Haapakoski	6.11	—	—	10.04	Toivala „	12 52	4.41	6.41	—
Pieksämäki tulee . .	6 44	—	—	10.50	Siilinjärvi „	1.15	5.20	7.20	—
Pieksämäki lähtee . .	6.50	—	—	5 45	Alapitkä „	1.53	6.05	8 05	—
Mikkeli tul.	9.13	—	—	9.45	Lapinlahti „	2.34	7.02	9.02	—
„ läht.	9.27	—	—	2.00	Peltosalmi „	3.13	7.49	9.49	—
Kouvola tul.	1.24	—	—	10.00	Iisalmi tul.	3.23	8 00	10.00	—

!Kruunu!!

1:si Sähkökruunu kolmihaaranen myytäwänä.

H. Niilekselä.

Owi.

1:si Uusi asuinhuoneen owi myytäwänä lähemmin

H. Niilekselä.

Pois muuton takia
wuokrattawana 2 kamaria ja keittiö
Katri Soinisen talossa.
Tont. 31.

Rimahalkoja

myydään halvalla. Tilauksia voipi tehdä myöskin telefoonin kautta ja lähetetään kotia pyydettäissä

Osakeyhtiö Sammon sahalla.

Hautakiviä

15 ja 20 markasta alkain korkeimpiin hintoihin valmistetaan kauniista mustasta kraniitista.

HUOM.! Tilaajoille lähetetään mallikuvia ja hintaluetteloja ilmaiseksi.

Pulkkinen & Hämäläinen,
— Kuopiossa. —

HENKIVAKUUTUS-OSAKEYHTIÖ

NORDSTJERNAN

(Pohjantähti)

TUKHOLMASSA.

Vakuutussumma	yli Kr.	109,000,000.
Käteiset rahavarat	„ „	28,000,000.
Vuotuinen tulo	„ „	4,500,000.

Asiamies Kuopiossa:

E. Sundqvist,
Yhdyspankissa.

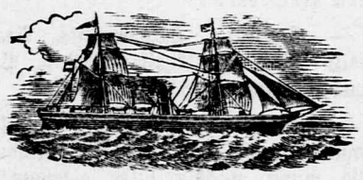

Höyryvenhe

„Rusko“

kippari **K. Hyvärinen,**

välittää tänä purjehduskautena liikettä **Kuopion** ja **Pieksänkosken** välillä, käyden Vehkavalkamassa, Kortejoella, Kurkiharjussa, Hirvolanniemessä, Jännevirralla, Kohtirannassa, Rouhialassa, Leveemäessä ja Vikinsaaressa.

Lähtee Kuopiosta klo 12,55 i.-p.
„ Pieksänkosk. „ 4 aam.

Tarkempia tietoja antavat **Ville Hämäläinen** Pieksänkoskella ja kippari aluksella.

Johtokunta.

Höyryvenhe

„LEMPI,“

kippari **V. Hämäläinen,**

välittää tämän kesän ajalla matkustaja- ja tavaraliikettä **Akonpohjan—Muuruveden—Kuopion** välillä, käyden välillä olevissa laitureissa. Pieksäntaipaleessa keskiviikkona tullen mennen sekä lauvantai-aamuna ja sunnuntai-iltana.

Lähtee **Akonpohjasta** joka aamu klo 3,15.

Kuopiosta klo 12,20 i.-p.

Lähempiä tietoja antaa kippari aluksella ja allekirjoittaja Muuruvedellä. **Juho Zitting.**

Höyryvenhe

„Kalla“,

Kippari G. Holopainen,

lähtee Kuopiosta joka päivä klo 12 j. pp. Kurolanlahdelle, josta palaa seuraavana aamuna takaisin Kuopioon poiketen tuio- ja meno-matkalla Leponiemen, Vartialan, Räimän, Haapalahden, Kehvon, Autiorannan, Väänälänrannan ja Venäjänsaaren laitureissa, paitsi tiistaina, jolloin „Kalla“ ei ollenkaan käy Vartialassa ja Haapalahdella eikä tiistaina ja perjantaina Räimällä ja Autiorannalla.

Lähempiä tietoja antaa kippari aluksella ja P. Korhonen Kuopiossa.

Johtokunta.

J. Fr. Tuhkasen
Ruumiskirstukauppa
Kuopio, Suokatu 7 ja Pohjois Sorwarinkatu 9.

H. Wäliaho
Rihkama- ja **Ravintoaineiden** vähittäiskauppa sekä **Kotileipomo**
Kuopiossa.
☛ Uudenmaankatu N:o 35. ☚

Höyryalus

„Salmi“

kippari **S. Savolainen,**

lähtee Lokakuun 1 p:stä Kuopiosta Heinävedelle joka toinen päivä kello 10 e. pp. ja Heinävedeltä Kuopioon joka toinen klo 6 e. pp.

Lähtöpäivät Lokakuun ajalla:

Kuopiosta 1, 3, 5, 7, 9, 11, 13, 15, 17, 19, 21, 23, 25, 27, 29, 31.

Heinävedeltä 2, 4, 6, 8, 10, 12, 14, 16, 18, 20, 22, 24, 26, 28, 30.

Höyryalus

„KERMA“

kippari **D. Hoffrén.**

Kuopiosta Mustinlahteen Litmaniemen kautta joka päivä kello 12,35 j. pp.

Mustinlahdesta Kuopioon Litmaniemen kautta joka päivä kello 4,30 e. pp.

Poikkeaa Vehmersalmella y. m. välillä olevissa pysäkeissä sekä lauvantaina tulo- ja sunnuntaina menomatkallaan Riistakoskella.

Höyryalus

„SUVAS“

kippari **Aro Hoffrén.**

Kuopiosta joka päivä klo 12,30 j. pp.

Sunnunt. Enonlahden kautta Hirvolanlahteen.

Maanant. ja tiistaina Horsmalahden kautta Hirvolanlahteen.

Keskiviikkona ja torstaina Ropalle.

Perjantaina Horsmalahden kautta Hirvolanlahteen.

Lauvantaina Hirvolanlahteen.

Keskiviikkona Enonlahden kautta Hirvolanlahdesta Kuopioon.

Höyryalus

„AHTI“

kippari **J. Vepsäläinen,**

Kuopiosta joka päivä klo 12,35 j. pp. Mustanlahden, Kuhasten ja Juonionlahden kautta Räsälänlahteen.

Räsälänlahdesta joka päivä klo 3 e. pp. samaa reittiä Kuopioon.

Lähempiä tietoja antavat kipparit aluksilla ja kaupp. **Viktor Hyvärinen** Kuopiossa.

Kuopiossa Toukokuulla 1902.

Suvasveden Höyryv. Osakeyhtiö.

Höyryvenheet

Tähti

ja

Sukkela

välittävät 20 p:stä lokakuuta alkaen vuoropäivin liikettä Kuopion ja Tuovilanlahden välillä, lähtien **Kuopiosta—Tuovilanlahteen** joka päivä kello 12 päivällä ja **Tuovilanlahdesta—Kuopioon** joka päivä kello 8 aamulla, käyden välillä olevissa laitureissa paitsi ei Kehvolla.

Kuopiossa, 15 p. lokak. 1902.

Petter Lyytikäinen.

Höyryvenhe

Jaakko, lähtee joka päivä Kuopiosta kello 1 j. pp. ja saapuu Taipaaleesen noin klo 9 illalla; lähtee Taipaleesta klo 3 aamulla ja saapuu Kuopioon noin klo 9 aamulla.

Anttola, lähtee Taipaleesta ainoastaan joka toinen päivä klo 6 aamulla ja saapuu Savonlinnaan noin klo 12 päivällä; lähtee seuraavana päivänä Savonlinnasta klo 10 aamulla ja saapuu Taipaaleesen noin klo 9 j. pp.

Matti pitkittää entisiä vuorojaan tulevan Lokakuun 1 päivään, vaan siitä lähtien on Matilla samat vuorot kuin Anttolalla.

Lähempiä tietoja antavat Herra **L. Tolvanen** Taipaleessa sekä Kauppias **P. Korhonen** ja Varatuomari **Carl H. E. Borg** Kuopiossa.

Kuopio, Osakeyhtiö Kuopion Uusi Kirjapaino 1902.